2025/2157

27.10.2025 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/2157 НА СЪВЕТА

от 17 октомври 2025 година

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 за одобряване на оценката на плана за Украйна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна ([1]), и по-специално член 20, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) След представянето на плана за Украйна (наричан по-нататък „планът“) от Украйна на 20 март 2024 г. Комисията предложи своята положителна оценка на Съвета. Съветът одобри тази положителна оценка с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета ([2]).

(2) От момента на одобряване на плана от Съвета и в съответствие с членове 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2024/792, на Украйна беше изплатена сума от 6 000 000 000 EUR като извънредно мостово финансиране, а сума от 1 890 000 000 EUR ѝ беше изплатена под формата на предварително финансиране, представляващо авансово плащане в размер на 7 % от подкрепата под формата на заем, която Украйна може да получи съгласно плана. Допълнителна сума в размер на 14 995 446 398 EUR беше изплатена на Украйна с първите четири вноски по плана в съответствие с член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/792.

(3) Положението в Украйна продължава да е много трудно. Продължаващата агресивна война на Русия забавя икономическото възстановяване и реконструкцията на Украйна и оказва огромен натиск върху административния ѝ капацитет. Вследствие на това някои качествени и количествени стъпки по плана вече отчасти или изцяло не могат да бъдат постигнати от Украйна, особено що се отнася до техния график.

(4) На 7 август 2025 г., след като се консултира с Върховната рада, Украйна предложи изменения на плана съгласно член 20, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/792 (наричани по-нататък „предложените изменения“) на основание, че планът частично вече не може да бъде осъществен поради обективни обстоятелства.

(5) Предложените изменения засягат 46 от 146-те качествени и количествени стъпки, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447. Предложените изменения се отнасят до стъпки, които трябва да бъдат изпълнени между третото тримесечие на 2025 г. и четвъртото тримесечие на 2027 г. За 10 от посочените стъпки Украйна предложи удължаване на първоначалния краен срок, а за четири стъпки беше определен по-ранен краен срок за изпълнение. Описанието на 36 стъпки е леко изменено, главно за да бъдат поправени технически грешки. Две стъпки са разделени на по още две, две стъпки са обединени в една, и една стъпка, свързана с междинна цел, е заличена. Разпределените средства за инвестиции са намалени, за да бъдат отразени алтернативни донори — източници за конкретни инвестиции, или по-малко търсене от първоначално очакваното, което позволи сумите да бъдат преразпределени към общата бюджетна подкрепа. Това преразпределение на средствата отразява фискалния натиск, породен от продължаващата война, и спомага за справяне с него. Вследствие на това общият брой на стъпките в плана и първоначалният брой на реформите и инвестициите не са се променили. Предложени са някои изменения на механизмите за изпълнение, мониторинг и докладване по плана, но те не оказват влияние върху първоначалната оценка на Комисията относно плана.

([1]) ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(6) В съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2024/792 Комисията е оценила уместността, изчерпателността и целесъобразността на предложените изменения. При извършването на тази оценка Комисията си е сътрудничила с Украйна във възможно най-голяма степен. Комисията е оценила по-конкретно дали предложените изменения представляват основан на нуждите, всеобхватен и адекватно балансиран отговор на целите на механизма за Украйна, дали допринасят и са съвместими с преодоляването на съответните предизвикателства, установени в контекста на пътя за присъединяването на Украйна към Съюза, дали те са в съответствие с общите принципи на механизма за Украйна, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2024/792, и дали отговарят на нуждите на Украйна от възстановяване, реконструкция и модернизация. С предложените изменения се запазва амбицията на плана да допринася за смекчаването на изменението на климата и за адаптирането към него, за насърчаването на принципите на правовата държава, за постигането на социалните цели и на равенство между половете, както и за предоставянето на повече възможности за жените и момичетата. Предложените изменения не засягат настоящите договорености във връзка със защитата на финансовите интереси на Съюза. На последно място, Комисията е преценила дали надлежно са били проведени консултации с Върховната рада в съответствие с националната правна уредба на Украйна, дали предложените изменения вземат под внимание, когато е целесъобразно, приноса на заинтересованите страни и дали предложените изменения гарантират, че други донори са в състояние да оказват помощ за постигането на целите на плана.

(7) Комисията счита, че предложените изменения не засягат положителната оценка на плана, съдържаща се в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447, що се отнася до уместността, изчерпателността и целесъобразността на плана. В своята оценка Комисията е взела предвид по-специално критериите за оценка, определени в член 18, параграф 3, букви а)—л) от Регламент (ЕС) 2024/792.

(8) Съгласно член 20, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/792 Комисията счита, че предложените изменения са основателни.

(9) Съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2024/792 държави членки, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други източници могат да правят допълнителни вноски към механизма за Украйна, включително към плана.

(10) Съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2024/792 Швеция ще предостави 750 000 000 SEK, което съответства на приблизително 67 000 000 EUR, като допълнителна финансова вноска към стълб I на механизма за Украйна под формата на безвъзмездна финансова подкрепа. Тази вноска представлява външен целеви приход. Комисията отговаря за управлението на тази вноска в съответствие с процедурите, приложими за разходите на Съюза, и по-специално процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и Регламент (ЕС) 2024/792.

(11) Финансовата вноска от Швеция следва да бъде предоставена на Украйна, при условие че влезе в сила споразумението за трансфер между Швеция и Комисията, и че трансферът на съответната финансова вноска бъде извършен. Тази финансова вноска се разпределя към седмата, осмата и деветата тримесечна вноска по плана и се очаква да бъде изплатена, при условие че съответните качествени и количествени стъпки бъдат изпълнени задоволително. Сумите на седмата, осмата и деветата вноска по плана ще бъдат съответно коригирани, за да бъде взета предвид окончателната сума на финансовата вноска, изразена в евро, получена в резултат на прилагането на официалния обменен курс към момента на трансфера.

(12) Комисията счита, че предложените изменения отговарят задоволително на критериите за оценка, посочени в член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/792, и че предложените изменения следва да бъдат оценени положително. Поради това оценката следва да бъде одобрена, като качествените и количествените стъпки, необходими за изпълнението на плана за Украйна, както е изменен с настоящото решение за изпълнение на Съвета, и допълнителната сума, която ще бъде предоставена от Съюза, следва да бъдат определени в настоящото решение в съответствие с член 19 от Регламент (ЕС) 2024/792.

(13) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 се изменя, както следва:

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

1) Член 1 се заменя със следното:

„*Член 1*

Одобряване на оценката на плана за Украйна

Въз основа на критериите, предвидени в член 18 от Регламент (ЕС) 2024/792, оценката на Комисията на плана за Украйна, изменен с Решение за изпълнение (ЕС) 2025/2157 на Съвета (*), се одобрява. Реформите и инвестиционните проекти, описани в изменения план за Украйна, договореностите и графикът за мониторинг и изпълнение на плана за Украйна, включително количествените и качествените стъпки, и договореностите за предоставяне на пълен достъп на Комисията, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура до основните документи и данни са посочени в приложението към настоящото решение.

(*) Решение за изпълнение (ЕС) 2025/2157 на Съвета от 17 октомври 2025 година за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2025/2157, 27.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2157/oj).“

2) В член 2 се добавя следният параграф:

„4. На Украйна се предоставя съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2024/792 допълнителна финансова вноска под формата на безвъзмездна подкрепа в размер на еквивалента в евро на 750 000 000 SEK по официалния обменен курс към момента на трансфера на вноската от Швеция за механизма за Украйна.

Допълнителната финансова вноска, посочена в първата алинея на настоящия параграф, се изпълнява в съответствие с правилата и условията, приложими за сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член.“

3) Приложението се заменя с текста, съдържащ се в приложението към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Люксембург на 17 октомври 2025 година.

За Съвета

Председател

M. HEUNICKE

ПРИЛОЖЕНИЕ

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА СЪГЛАСНО ПЛАНА ЗА УКРАЙНА

Вноските, посочени в член 19, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/792, се организират по следния начин, като се вземат предвид и индикативните максимални годишни размери, предвидени в регламента:

Първа вноска (второ тримесечие на 2024 г.)

Общ размер: 4 365 691 244 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 1 500 000 000 EUR

Заеми: 2 865 691 244 EUR

Общ брой на стъпките: 9

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
2.2	K2.P1 Подобрено управление на приходите	Приемане на стратегическия план за цифровизация на Държавната митническа служба
2.3	K2.P2 Подобрено управление на публичните финанси	Приемане на бюджетната декларация за периода 2025—2027 г.
2.7	K2.P4 Подобрено управление на публичните инвестиции	Приемане на плана за действие за изпълнение на пътната карта за реформиране на управлението на публичните инвестиции
4.2	K4.P1 Развиване на институционалния капацитет на инфраструктурата за борба с корупцията	Назначаване на нов ръководител на Националната агенция за предотвратяване на корупцията
6.2	K6.P2 Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Влизане в сила на законодателството в областта на корпоративното управление на държавните предприятия
8.3	K8.P2 Реформа на Бюрото за икономическа сигурност на Украйна	Влизане в сила на закона за преразглеждане на правното основание на Бюрото за икономическа сигурност на Украйна
10.1	K10.P1 Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата	Приемане на интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата
10.15	K10.P7 Повишена енергийна ефективност в обществените сгради и подобряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки	Приемане на стратегията за модернизиране на топлинните инсталации в сградите до 2050 г. и на плана за действие
12.8	K12.P6 Обезвреждане на мини в сухоземни и водни площи	Приемане на стратегическия документ за борба срещу мините за периода до 2033 г.

Втора вноска (трето тримесечие на 2024 г.)

Общ размер: 4 248 847 926 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 1 500 000 000 EUR

Заеми: 2 748 847 926 EUR

Общ брой на стъпките: 9

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
4.1	K4.P1 Развиване на институционалния капацитет на инфраструктурата за борба с корупцията	Увеличен брой на персонала на Специализираната прокуратура за борба с корупцията
4.4	K4.P2 Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Влизане в сила на изменения Наказателен кодекс и на Наказателно-процесуалния кодекс
4.6	K4.P2 Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Приемане на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.
7.6	K7.P6 Подобрено функциониране на пазара на труда	Приемане на стратегията за демографско развитие за периода до 2040 г.
8.1	K8.P1 Подобрена регулаторна среда	Приемане на плана за действие за дерегулация
9.5	K9.P3 Разработване и прилагане на регионална политика	Приемане на резолюции за изменение на Държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г.
10.8	K10.P3 Реформа на пазара на електроенергия	Влизане в сила на вторичното законодателство във връзка със закона съгласно Регламента относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT)
15.1	K15. P1 Предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване	Влизане в сила на законодателството в областта на предотвратяването, намаляването и контрола на промишленото замърсяване, с частично прилагане на разпоредбите
15.10	K15.P6 Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)	Разработване на концептуален документ, в който се определя обхватът на отклоненията от правилата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)

Трета вноска (четвърто тримесечие на 2024 г.)

Общ размер: 3 717 741 935 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 400 000 000 EUR

Заеми: 3 317 741 935 EUR

Общ брой на стъпките: 13

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
2.1	K2.P1 Подобрено управление на приходите	Приемане на стратегическия план за цифровизация на Държавната данъчна служба
3.6	K3.P2 Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на законодателството за подобряване режима на несъстоятелност

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
6.1	K6.P1 Приемане на политика за държавната собственост	Приемане на политиката за държавната собственост и на разпределението на държавните предприятия
7.5	K7.P5 Подобрена социална инфраструктура и деинституционализация	Приемане на стратегията за реформиране на психоневрологичните и другите институции с настаняване и за деинституционализация на грижите за хора с увреждания и възрастни хора и на стратегията за гарантиране на правото на всяко дете в Украйна да расте в семейна среда за периода 2024—2028 г.
8.7	K8.P5 Хармонизиране на законодателството и стандартите с ЕС	Приемане на резолюцията за възобновяване на мерките за наблюдение на пазара и контрола на нехранителните продукти, включително проверката за безопасност на продуктите
9.6	K9.P3 Разработване и прилагане на регионална политика	Приемане на резолюции за развитие на градоустройството на местно равнище
10.2	K10.P2 Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Въвеждане на основана на пазара рамка за енергията от възобновяеми източници
10.10	K10.P5 Осигуряване на независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	Влизане в сила на законодателството, с което се осигурява независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги
11.1	K11.P1 Цялостно планиране на транспортния сектор	Приемане на преработената национална транспортна стратегия на Украйна до 2030 г.
11.2	K11.P2 Развитие на логистичния потенциал на Украйна за износ	Приемане на стратегията за развитие и разширяване на граничната инфраструктура с държавите — членки на ЕС, и с Република Молдова до 2030 г.
12.1	K12.P1 Привеждане на институционалната рамка в областта на селското стопанство и развитието на селските райони в съответствие с политиката на ЕС	Приемане на стратегията за селското стопанство и развитието на селските райони до 2030 г.
12.5	K12.P4 Подобряване на официалния публичен електронен регистър на земеделските стопанства	Влизане в сила на законодателството за държавния регистър за селското стопанство
13.1	K13.P1 Укрепване на стратегическото планиране и осигуряване на оптимална рамка за стратегическите инвеститори	Влизане в сила на законодателството за преразглеждане на Националната програма за развитие на базата на Украйна от минерални ресурси до 2030 г.

Четвърта вноска (първо тримесечие на 2025 г.)

Общ размер: 4 779 953 917 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 500 000 000 EUR

Заеми: 4 279 953 917 EUR

Общ брой на стъпките: 16

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
1.1	K1.P1 Реформа на възнагражденията в държавната администрация	Влизане в сила на промените в законодателството за реформата на възнагражденията в държавната администрация
4.3	K4. P1 Развиване на институционалния капацитет на инфраструктурата за борба с корупцията	Увеличен персонал за Висшия съд за борба с корупцията
4.7	K4.P2 Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Влизане в сила на закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи
6.6	K6.P3 Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Приемане на пътна карта за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ
7.2	K7.P2 Подобрено предучилищно образование	Влизане в сила на законодателството в областта на предучилищното образование
7.11	K7.P9 Подобрено културно развитие	Приемане на стратегията за развитие на украинската култура
9.1	K9.P1 Ускоряване на децентрализацията	Влизане в сила на законодателството за реформиране на териториалната организация на органите на изпълнителната власт в Украйна с отложено прилагане
9.4	K9.P2 Увеличено участие на гражданите в процеса на вземане на решения на местно равнище	Влизане в сила на законодателството за обществените консултации във връзка с публичните политики, с отложено прилагане
12.3	K12.P2 Осигуряване на функциониращ пазар на земя	Създаване на автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения
12.7	K12.P5 Дългосрочно развитие на напоителната система с цел повишаване на издръжливостта на сектора спрямо изменението на климата	Приемане на дългосрочния план за напоителната система
13.5	K13.P2 Подобрени административни процедури	Създаване на обновена електронна кутия на ползвателите на подпочвения слой
14.1	K14.P1 Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура	Приемане на преразгледан план за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
14.2	K14.P1 Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура	Влизане в сила на законодателството за укрепване на капацитета за киберсигурност на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура
14.3	K14.P2 Цифровизиране на обществените услуги	Приемане на плана за действие за цифровизиране на обществените услуги до 2026 г.
15.2	K15.P2 Политика в областта на климата	Влизане в сила на законодателството в областта на държавната политика в областта на климата
15.5	K15.P3 Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии	Приемане на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове

Пета вноска (второ тримесечие на 2025 г.)

Общ размер: 2 124 423 963 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 300 000 000 EUR

Заеми: 1 824 423 963 EUR

Общ брой на стъпките: 11

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
3.5	K3.P1 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Влизане в сила на законодателството за преразглеждане на декларациите за почтеност на съдиите и процеса на тяхната проверка
3.8	K3.P2 Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на закона за изпълнение на съдебните решения във връзка с парични и непарични задължения и по-нататъшно цифровизиране на изпълнителното производство
5.4	K5.P3 Подобрено преструктуриране на необслужваните кредити	Приемане на стратегията за преструктуриране на необслужваните кредити
7.1	K7.P1 Подобрено професионално образование	Влизане в сила на законодателството в областта на професионалното образование
7.10	K7.P8 Подобрена социална сигурност	Приемане на резолюцията относно възлагането на обществени поръчки за социални услуги
8.4	K8.P3 Достъп до финансиране и пазари	Приемане на стратегията за малките и средните предприятия (МСП) и на плана за действие за нейното изпълнение
9.2	K9.P1 Ускоряване на децентрализацията	Одобряване на проучване относно необходимите мерки за предоставяне на правосубектност на общините и публикуване на проучването на уебсайта на Министерството на развитието на общностите, териториите и инфраструктурата на Украйна
10.4	K10.P2 Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Приемане на пътната карта на процеса на отделяне на таксата за енергия от възобновяеми източници от тарифата за пренос

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
13.3	K13.P2 Подобрени административни процедури	Публикуване на пакет от инвестиционни проекти за добив на суровини от критично значение
13.4	K13. P2 Подобрени административни процедури	Стартиране на международни търгове за споразумение за споделяне на продукти (PSA), като се гарантира тяхната прозрачност
15.6	K15.P3 Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии	Възобновяване на прилагането на системата за задължителен мониторинг, докладване и проверка (MRV)

Шеста вноска (трето тримесечие на 2025 г.)

Общ размер: 2 655 529 954 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 300 000 000 EUR

Заеми: 2 355 529 954 EUR

Общ брой на стъпките: 10

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
2.8	K2.P4 Подобрено управление на публичните инвестиции	Разработване и внедряване на инструмента за цифрово управление за възстановяването на Украйна
3.1	K3.P1 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Попълване на най-малко 20 % от свободните места в съдебната власт
3.2	K3.P1 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Влизане в сила на закона за създаване на нов съд, който да разглежда административни дела
5.2	K5.P2 Намаляване на държавната собственост в банковия сектор	Влизане в сила на законодателството относно принципите за продажба на държавни банки
8.8	K8.P5 Хармонизиране на законодателството и стандартите с ЕС	Приемане на хармонизирани стандарти за три групи промишлени продукти
10.5	K10.P3 Реформа на пазара на електроенергия	Приемане на Закона за транспониране на пакета за интегриране на електроенергията
12.4	K12.P3 Подобряване на институционалната и административната структура за управление на инвестиционни програми	Влизане в сила на законодателството в областта на публичната подкрепа за селското стопанство на Украйна
13.2	K13.P1 Укрепване на стратегическото планиране и осигуряване на оптимална рамка за стратегическите инвеститори	Публикуване на доклад относно проверката на резервите на Украйна от суровини от критично значение
15.4	K15 P2 Политика в областта на климата	Приемане на втория национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение
15.9	K15.P5 Увеличена кръгова икономика	Приемане на националния план за управление на отпадъците до 2033 г.

Седма вноска (четвърто тримесечие на 2025 г.)

Общ размер: 2 944 082 949 EUR ([1])

Безвъзмездна подкрепа: 173 000 000 EUR

Заеми: 2 771 082 949 EUR

Общ брой на стъпките: 20

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
1.2	K1.P2 Основана на заслугите процедура за набиране и подбор за държавната администрация	Влизане в сила на законодателните промени за подобряване на процедурата за постъпване, протичане и прекратяване на държавна служба
2.6	K2.P3 Подобрено управление на държавния дълг	Приемане на средносрочната стратегия за управление на държавния дълг
2.9	K2.P5 Подобрена система за одит и финансов контрол	Приемане на измененията в съответното законодателство в областта на държавния финансов контрол
3.3	K3.P1 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Постигане на споразумение/постановяване на решение по 20 % от старите дисциплинарни дела, които не са разгледани към края на 2023 г.
3.4	K3.P2 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Приключване на оценката на квалификациите (проучването) по отношение на 50 % от съдиите, които все още е трябвало да преминат такава оценка към 30 септември 2016 г.
3.9	K3.P2 Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Функционира система за събиране на данни за изпълнението на съдебните решения
4.8	K4.P3 Мерки за борба с изпирането на пари	Извършване на следващата национална оценка на риска
5.6	K5.P4 Подобрен капацитет на органа за финансов надзор	Влизане в сила на закона за усъвършенстване на държавното регулиране на капиталовите пазари и организираните стокови пазари
6.7	K6.P3 Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Влизане в сила на законодателството за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ

([1]) Вноската на Кралство Швеция, която ще бъде получена като външен целеви приход през 2025 г., възлиза на общо 750 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 67 милиона евро (точната сума ще бъде изчислена въз основа на официалния обменен курс към момента на прехвърляне на вноската). Тези средства са предназначени за съфинансиране на тази вноска под формата на безвъзмездна финансова подкрепа с 258 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 23 милиона евро, при условие че бъдат изпълнени задоволително съответните стъпки.

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
6.9	K6.P4 Подобрена рамка за контрол на държавните помощи	Влизане в сила на актуализираното законодателство в областта на държавните помощи и пълно възобновяване на спрения контрол върху държавните помощи
7.8	K7.P7 Осигуряване на достъп до жилища за нуждаещите се	Влизане в сила на законодателството относно основните принципи на жилищната политика
8.2	K8.P1 Подобрена регулаторна среда	Влизане в сила на законодателството в съответствие с плана за действие за дерегулация в конкретни сектори
10.3	K10.P2 Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Влизане в сила на законодателството за подобряване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции в енергия от възобновяеми източници
10.7	K10.P3 Реформа на пазара на електроенергия	Назначаване на нов оператор на пазара на електроенергия
10.11	K10.P5 Осигуряване на независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	Влизане в сила на измененията на Закона на Украйна за Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги
10.13	K10.P6 Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Приемане на държавната целенасочена икономическа програма за енергийна модернизация на произвеждащите топлинна енергия предприятия за периода до 2030 г.
10.14	K10.P6 Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Влизане в сила на законодателството в подкрепа на разработването на ефективна и по-устойчива местна топлофикационна система
11.3	K11.P3 Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Влизане в сила на закона за безопасност на движението и оперативна съвместимост на железопътния транспорт на Украйна, чието прилагане трябва да започне в срок от три години от приемането му
13.6	K13.P3 Използване на модерни технологии за добив и интегриране на Украйна в модерни вериги за създаване на стойност в областта на преработването	Публикуване на проучване относно законодателството в областта на докладването относно факторите от екологичен, социален и управленски характер
15.3	K15.P2 Политика в областта на климата	Приемане на резолюцията за Научно-експертния съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой

Осма вноска (първо тримесечие на 2026 г.)

Общ размер: 1 880 870 968 EUR ([2])

Безвъзмездна подкрепа: 147 000 000 EUR

Заеми: 1 733 870 968 EUR

Общ брой на стъпките: 8

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
1.5	K1.P3 Цифровизиране на държавната администрация и управлението на човешките ресурси	Информационната система за управление на човешките ресурси функционира
3.7	K3.P2 Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на законодателството за опростените производства по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия
3.12	K3.P4 Реформа на прокуратурата	Влизане в сила на законодателството, с което се осигурява възможност за прозрачен и основан на заслугите подбор на прокурори на ръководни длъжности
5.1	K5.P1 Оценка на банковия сектор	Публикувана оценка на устойчивостта в банковата система
8.5	K8.P3 Достъп до финансиране и пазари	Влизане в сила на законодателството за опростяване на присъединяването на недвижими имоти към външни инженерни мрежи и подобряване на регулирането в областта на преноса по тръбопроводи
9.3	K9.P1 Ускоряване на децентрализацията	Влизане в сила на законодателството за осигуряване на по-добро разпределение на правомощията между органите на местното управление и органите на изпълнителната власт
12.6	K12.P4 Подобряване на официалния публичен електронен регистър на земеделските стопанства	Публикуване на доклад относно изпълнението на държавното подпомагане чрез публичния регистър за селското стопанство
15.8	K15.P5 Увеличена кръгова икономика	Приемане на стратегията за прилагане на принципите на кръговата икономика и на плана за действие към нея

([2]) Вноската на Кралство Швеция, която ще бъде получена като външен целеви приход през 2025 г., възлиза на общо 750 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 67 милиона евро (точната сума ще бъде изчислена въз основа на официалния обменен курс към момента на прехвърляне на вноската). Тези средства са предназначени за съфинансиране на тази вноска под формата на безвъзмездна финансова подкрепа с 246 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 22 милиона евро, при условие че бъдат изпълнени задоволително съответните стъпки.

Девета вноска (второ тримесечие на 2026 г.)

Общ размер: 2 411 976 959 EUR ([3])

Безвъзмездна подкрепа: 172 000 000 EUR

Заеми: 2 239 976 959 EUR

Общ брой на стъпките: 16

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
1.4	К1.Р3 Цифровизиране на държавната администрация и управлението на човешките ресурси	Модернизиране на Единния държавен уеб портал за електронни услуги
3.10	К3.Р2 Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Функционира обновена информационна система за изпълнение на съдебните решения
4.5	К4.Р2 Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Приемане на нова стратегия за борба с корупцията и на държавна програма за борба с корупцията за периода след 2025 г.
5.5	К5.Р3 Подобрено преструктуриране на необслужваните кредити	Влизане в сила на правните актове за подобряване на преструктурирането на необслужваните кредити
5.3	К5.Р2 Намаляване на държавната собственост в банковия сектор	Приемане на стратегията за постепенно намаляване на държавната собственост в банковия сектор
6.3	К6.Р2 Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Назначаване на надзорни съвети на държавните предприятия, в които независимите членове имат мнозинство
7.7	К7.Р6 Подобрено функциониране на пазара на труда	Приемане на стратегията за заетост на населението
7.12	К7.И1 Инвестиции в образованието	Инвестиции в размер на най-малко 300 млн. евро в образованието
7.14	К7.И2 Инвестиции в здравеопазването	Инвестиции в размер на най-малко 200 млн. евро в здравеопазването
7.18	К7.И5 Инвестиции в осигуряването на жилища за уязвимите групи от населението	Инвестиции в размер на най-малко 200 млн. евро за осигуряване на жилища за ветерани с увреждания от I—II група, членове на семействата на починали ветерани и вътрешно разселени лица
9.7	К9.И1 Инвестиции за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище	Разпределяне на най-малко 5 % от общата безвъзмездна финансова подкрепа за посрещане на нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на поднационално равнище
10.6	К10.Р3 Реформа на пазара на електроенергия	Влизане в сила на законодателството за промяна на условията за данъчно облагане на участниците на пазара на електроенергия

([3]) Вноската на Кралство Швеция, която ще бъде получена като външен целеви приход през 2025 г., възлиза на общо 750 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 67 милиона евро (точната сума ще бъде изчислена въз основа на официалния обменен курс към момента на прехвърляне на вноската). Тези средства са предназначени за съфинансиране на тази вноска под формата на безвъзмездна финансова подкрепа с 246 милиона шведски крони (SEK), което представлява приблизително 22 милиона евро, при условие че бъдат изпълнени задоволително съответните стъпки.

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
10.9	К10.Р4 Либерализация на цените на електроенергията и природния газ	Приемане на пътна карта за постепенна либерализация на пазара на газ и електроенергия, която следва да се приложи след края на военното положение
12.9	К12.И1 Инвестиции в обезвреждането на мини	Инвестиции в размер на най-малко 30 млн. евро в обезвреждането на мини в земеделски земи
14.4	К14.Р2 Цифровизиране на обществените услуги	Влизане в сила на правния акт за функционирането на Интегрираната система за електронна идентификация в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2024/1183
15.7	К15.Р4 Възстановяване и опазване на природните ресурси	Влизане в сила на Закона за намаляване на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите

Десета вноска (трето тримесечие на 2026 г.)

Общ размер: 531 105 991 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 75 000 000 EUR

Заеми: 456 105 991 EUR

Общ брой на стъпките: 5

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
1.3	К1.Р2 Основана на заслугите процедура за набиране и подбор за държавната администрация	Постепенно възстановяване на основаното на заслугите набиране на персонал в държавната администрация
3.13	К3.Р4 Реформа на прокуратурата	Влизане в сила на законодателството за подобряване на системата от дисциплинарни мерки по отношение на прокурорите и за увеличаване на капацитета на Квалификационната и дисциплинарна комисия на прокурорите
6.4	К6.Р2 Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Корпоративно преструктуриране на ключови държавни предприятия
7.4	К7.Р4 Преход от военна служба към цивилен живот	Влизане в сила на законодателството за прилагане на система за преход от военна служба към цивилен живот
10.16	К10.Р7 Повишена енергийна ефективност в обществените сгради и подобряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки	Приемане на правни актове за определяне на минимални нива на показателите за енергийна ефективност на сградите

Единадесета вноска (четвърто тримесечие на 2026 г.)

Общ размер: 531 105 991 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 100 000 000 EUR

Заеми: 431 105 991 EUR

Общ брой на стъпките: 9

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
2.4	K2.P2 Подобрено управление на публичните финанси	Извършване на прегледа на разходите по държавния бюджет
2.5	K2.P2 Подобрено управление на публичните финанси	Влизане в сила на Закона за измененията на кодекса за бюджета на Украйна с цел определяне на процедурата за управление на фискалните рискове за местните бюджети
3.15	K3.P1 Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Функционира нов съд за разглеждане на административни дела
3.14	K3.P4 Реформа на прокуратурата	Функционира електронна деловодна система в наказателното правосъдие
7.9	K7.P7 Осигуряване на достъп до жилища за нуждаещите се	Влизане в сила на законодателството относно Фонда за социални жилища
7.3	K7.P3 Подобрена система за рехабилитация на хора с увреждания	Влизане в сила на законодателството в областта на рехабилитацията на хора с увреждания
10.12	K10.P6 Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Отмяна на мораториума върху повишаването на цените на топлинната енергия и топлата вода
11.8	K11.P3 Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Влизане в сила на закона за пазара на железопътния транспорт с последователно прилагане на неговите разпоредби
11.5	K11.P4 Подобрени корабоплавателни и пристанищни услуги	Влизане в сила на законодателството в областта на търговското корабоплаване и корабоплаването по вътрешните водни пътища

Дванадесета вноска (първо тримесечие на 2027 г.)

Общ размер: 318 663 594 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 70 000 000 EUR

Заеми: 248 663 594 EUR

Общ брой на стъпките: 2

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
11.6	K11.P4 Подобрени корабоплавателни и пристанищни услуги	Преглед и изменение на съществуващото национално законодателство в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. за създаване на рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата
12.2	K12. P1 Привеждане на институционалната рамка в областта на селското стопанство и развитието на селските райони в съответствие с политиката на ЕС	Създаване на системата на мрежата от данни за устойчивост на земеделските стопанства

Тринадесета вноска (второ тримесечие на 2027 г.)

Общ размер: 212 442 396 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 50 000 000 EUR

Заеми: 162 442 396 EUR

Общ брой на стъпките: 2

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
4.9	K4.P3 Мерки за борба с изпирането на пари	Влизане в сила на законодателството за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица
4.10	K4.P3 Мерки за борба с изпирането на пари	Функционират необходимият софтуер и хардуер за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица

Четиринадесета вноска (трето тримесечие на 2027 г.)

Общ размер: 212 442 396 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 50 000 000 EUR

Заеми: 162 442 396 EUR

Общ брой на стъпките: 2

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
6.8	K6.P3 Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Представяне на одитен доклад, с който се потвърждава разделянето на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ
8.6	K8.P4 Подобрено възлагане на обществени поръчки	Влизане в сила на законодателството за хармонизиране на законодателството в областта на обществените поръчки с достиженията на правото на ЕС

Петнадесета вноска (четвърто тримесечие на 2027 г.)

Общ размер: 1 402 119 817 EUR

Безвъзмездна подкрепа: 0 EUR

Заеми: 1 402 119 817 EUR

Общ брой на стъпките: 14

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
3.11	К3.Р3 Цифровизиране на съдебната система	Създаване на ИТ решения в съдебната система
6.5	К6.Р2 Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Представяне на доклад, в който се показва, че принципите на корпоративното управление се спазват надлежно
7.13	К7.И1 Инвестиции в образованието	Инвестиции в размер на най-малко 650 млн. евро в образованието
7.15	К7.И2 Инвестиции в здравеопазването	Инвестиции в размер на най-малко 400 млн. евро в здравеопазването
7.16	К7.И3 Инвестиции в социалната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 350 млн. евро в социалната инфраструктура
7.17	К7.И4 Инвестиции в обезщетенията за повредени или разрушени жилища	Инвестиции в размер на най-малко 600 млн. евро за финансови обезщетения за повредени жилища
7.19	К7.И5 Инвестиции в осигуряването на жилища за уязвимите групи от населението	Инвестиции в размер на най-малко 450 млн. евро за осигуряване на жилища за ветерани с увреждания от I—II група, членове на семействата на починали ветерани и вътрешно разселени лица
8.9	К8.Р6 Справяне с просрочените плащания	Влизане в сила на законодателството относно борбата с просрочените плащания
8.10	К8.И1 Инвестиции във финансовата подкрепа за микропредприятията и МСП	Инвестиции в размер на най-малко 450 млн. евро за финансова подкрепа за микропредприятията и МСП, както и за малките и средните преработвателни предприятия
9.8	К9.И1 Инвестиции за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище	Разпределяне на най-малко 20 % от общата безвъзмездна финансова подкрепа за посрещане на нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на поднационално равнище
10.17	К10.И1 Инвестиции в енергийната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 550 млн. евро в енергийната инфраструктура

Пореден номер	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката
11.4	К11.Р3 Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Приемане на подзаконовите актове за прилагане на законодателството в областта на железопътния транспорт
11.7	К11.И1 Инвестиции в транспортната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 350 млн. евро в транспортната инфраструктура
12.10	К12.И1 Инвестиции в обезвреждането на мини	Инвестиции в размер на най-малко 100 млн. евро в обезвреждането на мини в земеделски земи

К.1 **. РЕФОРМА НА ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се укрепи капацитетът и да се увеличи ефективността на украинската публична администрация, както и правилата, стандартите, политиките и практиките в областта на публичната администрация постепенно да се приведат в съответствие с достиженията на правото, политиките и практиките на ЕС. По-конкретно вниманието в настоящата глава е съсредоточено върху преразглеждането на системата за възнагражденията в държавната администрация, върху засилването на основаните на заслугите набиране и подбор в държавната администрация и върху цифровизирането на държавната администрация и системите за управление на човешките ресурси.

Реформа 1. Реформа на възнагражденията в държавната администрация

Целта на тази реформа е да бъде въведена прозрачна, справедлива и предвидима система за заплащане на труда в съответствие със съответните принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA ([4]).

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на ново законодателство, с което се въвежда нова система за възнагражденията, основана на функционална класификация на длъжностите, ясно разделяне на заплатите на фиксирани и променливи компоненти и намаляване на добавката за стаж от 50 % на 30 %.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 2. Основана на заслугите процедура за набиране и подбор за държавната администрация

Целта на тази реформа е да бъде въведена процедура за набиране и подбор на държавни служители, при която се отчитат личните заслуги, за да се гарантира общественото доверие и да се привлече персонал с високи професионални качества в държавната администрация.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, тя включва влизането в сила на законодателство за подобряване на процедурата за постъпване, протичане и прекратяване на държавна служба. Второ, реформата включва постепенното възстановяване на основания на заслугите подбор за свободните работни места за държавни служители от категория А, Б и В.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2026 г.

Реформа 3. Цифровизиране на държавната администрация и управлението на човешките ресурси

Целта на тази реформа е да бъдат цифровизирани функциите по управление на човешките ресурси в държавната администрация, като акцентът е поставен върху информационната система за управление на човешките ресурси и Единния държавен уеб портал за електронни услуги.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, във всички министерства и всички функциониращи/действащи други централни органи на изпълнителната власт и техните териториални подразделения ще функционира и ще се използва информационна система за управление на човешките ресурси. Второ, ще бъде модернизиран Единният държавен уеб портал за електронни услуги.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

([4]) ОИСР (2023 г.), The Principles of Public Administration, ОИСР, Париж, https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
1.1	Реформа 1. Реформа на възнагражденията в държавната администрация	Влизане в сила на промените в законодателството за реформата на възнагражденията в държавната администрация	T1	2025	Влизане в сила на законодателство (включително приемане на необходимите подзаконови и нормативни актове), което е в съответствие със съответните принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA. В законодателството е поставено ударение върху следните основни области: — въвеждане на възнаграждение, основано на функционалната класификация на длъжностите; — ясно разделяне на заплатите на фиксирана или гарантирана част (не по-малко от 70 % годишно) и променлива част (не повече от 30 % годишно); — намаляване на добавката за стаж от 50 % на 30 %.
1.2	Реформа 2. Основана на заслугите процедура за набиране и подбор за държавната администрация	Влизане в сила на законодателните промени за подобряване на процедурата за постъпване, протичане и прекратяване на държавна служба	T4	2025	Влизане в сила на законодателство (включително приемане на необходимите подзаконови и нормативни актове) за подобряване на процедурата за постъпване, протичане и прекратяване на държавна служба. Законодателството е в съответствие със съответните принципи на публичната администрация на ОИСР/SIGMA, свързани с основаното на заслугите набиране на персонал. Разпоредбите, свързани с възобновяването на основания на заслугите подбор за всички длъжности на държавните служители на територията, контролирана от Украйна, където не се провеждат военни действия, влизат в сила с неговото прилагане, считано от 1 юни 2026 г. (в съответствие с изискванията на стъпка 1.3).
1.3	Реформа 2. Основана на заслугите процедура за набиране и подбор за държавната администрация	Постепенно възстановяване на основаното на заслугите набиране на персонал в държавната администрация	T3	2026	Възстановяването на основания на заслугите подбор за свободните работни места за всички държавни служители ще бъде реализирано постепенно на три етапа: 1) за длъжности за държавни служители от категория А; 2) за длъжности за държавни служители от категория Б (на територията, контролирана от Украйна, където не се водят военни действия); 3) за длъжности за държавни служители от категория В (на територията, контролирана от Украйна, където не се водят военни действия).

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
1.4	Реформа 3. Цифровизиране на държавната администрация и управлението на човешките ресурси	Модернизиране на Единния държавен уеб портал за електронни услуги	T2	2026	Единният държавен уеб портал за електронни услуги е модернизиран. Функцията за публикуване на свободни работни места и подаване на заявления е изцяло въведена и функционира изцяло.
1.5	Реформа 3. Цифровизиране на държавната администрация и управлението на човешките ресурси	Информационната система за управление на човешките ресурси функционира	T1	2026	Във всички министерства и всички функциониращи/действащи други централни органи на изпълнителната власт и техните териториални подразделения функционира и се използва информационната система за управление на човешките ресурси.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

К.2. **УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подобри макроикономическата и финансовата устойчивост на Украйна, да се осигури ефективно използване на публичните средства, да се осигури съответствие със стандартите на ЕС и да се насърчи устойчив растеж.

Реформа 1. Подобрено управление на приходите

Целта на тази реформа е да се подобри мобилизирането на вътрешните приходи чрез увеличаване на ефективността на данъчната и митническата администрация.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет дългосрочният национален стратегически план за цифрово развитие, цифрова трансформация и цифровизация на Държавната митническа служба. Второ, ще бъде приет стратегическият план за цифрово развитие, цифрова трансформация и цифровизация на Държавната данъчна служба на Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Реформа 2. Подобрено управление на публичните финанси

Целта на тази реформа е да се изгради ефективна система за управление на публичните финанси и да се осигури финансовата стабилност на държавата.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, ще бъде одобрена бюджетната декларация за периода 2025—2027 г., за да се възстанови средносрочното бюджетно планиране и да се осигури предвидимостта на бюджетната политика. Второ, с реформата ще бъдат въведени годишни прегледи на разходите по държавния бюджет, като се вземат предвид практиките на ОИСР в приоритетни области, в това число социалната закрила, образованието, здравеопазването, енергетиката и подкрепата за предприятията. Трето, ще влезе в сила закон за изменение на кодекса за бюджета на Украйна с цел определяне на процедурата за управление на фискалните рискове за местните бюджети.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

Реформа 3. Подобрено управление на държавния дълг

Целта на тази реформа е да се повишат прозрачността на политиката за управление на държавния дълг и ефективността на управлението на държавния дълг.

По реформата е предложена една стъпка, а именно приемане на средносрочната стратегия за управление на държавния дълг за периода 2026—2028 г. В стратегията ще бъдат включени анализ на настоящата структура и тенденциите на държавния дълг, определяне на цели за осигуряване на устойчивост на обслужването на дълга и разработване на мерки за националния пазар на държавни ценни книжа.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

Реформа 4. Подобрено управление на публичните инвестиции

Целта на тази реформа е да се укрепи институционалната рамка за управление на публичните инвестиции в Украйна, като се определят ролите и отговорностите на участниците на всички етапи от цикъла на инвестиционните проекти, стратегическите приоритети, прозрачността и рамка за мониторинг на цифрови проекти.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет план за действие за изпълнение на пътна карта за подобряване на управлението на публичните инвестиции. Второ, реформата включва разработването и внедряването на инструмент за цифрово управление за реконструкцията на Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2025 г.

Реформа 5. Подобрени системи за одит

Целта на тази реформа е да се укрепи системата за одит и финансов контрол, по-специално да се постигне високо равнище на защита на финансовите интереси на Европейския съюз по отношение на средствата, използвани по стълб I на механизма за Украйна, в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) 2024/792.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането и когато е приложимо, влизането в сила на изменения на резолюциите или на друго законодателство в областта на държавния финансов контрол, с които на Държавната одиторска служба се дава възможност да се увери, че институцията разполага с нужните средства за осигуряване на високо равнище на защита на финансовите интереси на Европейския съюз, по-специално за средствата, използвани по стълб I на механизма за Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
2.1	Реформа 1. Подобрено управление на приходите	Приемане на стратегическия план за цифровизация на Държавната данъчна служба	T4	2024	Приемане на стратегическия план за цифрово развитие, цифрова трансформация и цифровизация на Държавната данъчна служба на Украйна в съответствие с препоръките на Националната стратегия за приходите за периода 2024—2030 г.
2.2	Реформа 1. Подобрено управление на приходите	Приемане на плана за цифровизиране на Държавната митническа служба	T2	2024	Приемане на дългосрочния национален стратегически план за цифрово развитие, цифрова трансформация и цифровизация на Държавната митническа служба.
2.3	Реформа 2. Подобрено управление на публичните финанси	Приемане на бюджетната декларация за периода 2025—2027 г.	T2	2024	Бюджетната декларация за периода 2025—2027 г. е одобрена и внесена в парламента. В декларацията е поставено ударение върху следните основни области: — основни макроикономически прогнози за икономическото и социалното развитие на страната; — основни бюджетни показатели (приходи, разходи, бюджетен дефицит, държавен дълг); — приоритети на публичната политика по сфери и разходни тавани за всеки ключов разпоредител с бюджетни кредити; — отношения между държавния бюджет и местните бюджети, в това число необходимите насоки за изготвяне на средносрочни прогнози за местните бюджети; — оценка на фискалните рискове.
2.4	Реформа 2. Подобрено управление на публичните финанси	Извършване на прегледа на разходите по държавния бюджет	T4	2026	Прегледите на разходите по държавния бюджет се извършват ежегодно въз основа на решение на правителството и методика, в която се вземат предвид най-добрите практики на ОИСР, по-специално в приоритетни области като социалната закрила, образованието, здравеопазването, енергетиката и подкрепата за предприятията.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
2.5	Реформа 2. Подобрено управление на публичните финанси	Влизане в сила на Закона за измененията на кодекса за бюджета на Украйна с цел определяне на процедурата за управление на фискалните рискове за местните бюджети	T4	2026	Влизане в сила на Закона за измененията на кодекса за бюджета на Украйна с цел определяне на процедурата за управление на фискалните рискове за местните бюджети. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — определяне на субектите, които отговарят за управлението на фискалните рискове за местните бюджети; — установяване на процедурите за сътрудничество между различните субекти, които отговарят за управлението на фискалните рискове за местните бюджети; — определяне на методическите рамки за управление на фискалните рискове за местните бюджети.
2.6	Реформа 3. Подобрено управление на държавния дълг	Приемане на средносрочната стратегия за управление на държавния дълг	T4	2025	Приемане на средносрочната стратегия за управление на държавния дълг (ССУДД) за периода 2026—2028 г. В ССУДД е поставено ударение върху следните основни области: — анализ на настоящата структура и тенденциите на държавния дълг; — цели за осигуряване на устойчивост на обслужването на дълга; — мерки за развитието на националния пазар на държавни ценни книжа.
2.7	Реформа 4. Подобрено управление на публичните инвестиции	Приемане на плана за действие за изпълнение на пътната карта за реформиране на управлението на публичните инвестиции	T2	2024	Приемане на плана за действие за изпълнение на пътната карта за реформиране на управлението на публичните инвестиции. В плана за действие е поставено ударение върху следните основни области и са включени последователността и сроковете: — въвеждане на стратегическо планиране на публичните инвестиции в тясна връзка с бюджетното планиране; — определяне на ролите на всички участници на всички етапи от цикъла на инвестиционните проекти; — установяване на единни подходи при подбора, оценката и мониторинга на инвестиционните проекти, независимо от източниците на финансиране (бюджетни приходи, международни донори, държавни (местни) гаранции, концесии, публично-частни партньорства), за да се осигури възможност за изготвяне на единен пакет от проекти; — определяне на критерии за приоритизиране, които обхващат определените нужди, зрелостта на проектите и съответствието със секторни и/или регионални стратегии в контекста на управлението на публичните инвестиции; — въвеждане на независима оценка на големите публични инвестиционни проекти.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
2.8	Реформа 4. Подобрено управление на публичните инвестиции	Разработване и внедряване на инструмента за цифрово управление за възстановяването на Украйна	Т3	2025	Разработване и внедряване на инструмента за цифрово управление за възстановяването на Украйна, който осигурява публичен достъп до данни за проектите за възстановяване на всички етапи, в това число планиране, финансиране, възлагане на обществени поръчки, строителство и въвеждане в експлоатация, за да се осигури възможност за публично и прозрачно наблюдение на изпълнението на проектите и по-добра координация на усилията за възстановяване в различните сектори.
2.9	Реформа 5. Подобрени системи за одит и финансов контрол	Приемане на измененията в съответното законодателство в областта на държавния финансов контрол	Т4	2025	Приемане на изменения на резолюциите на Кабинета на министрите и ако е необходимо, влизане в сила на друго съответно законодателство в областта на държавния финансов контрол. В тези промени е поставено ударение върху следните основни области: — предоставяне на подкрепа на държавните одиторски служби да се уверят, че институцията разполага с нужните средства за защита на финансовите интереси на Съюза, по-специално за средствата, използвани по стълб I на механизма за Украйна, в съответствие с принципите на международните одитни стандарти; — засилване на мерките за наблюдение на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

К.3. **СЪДЕБНА СИСТЕМА**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се повишат капацитетът, отчетността, почтеността, ефективността и прозрачността на съдебната система, което е от решаващо значение за гарантиране на върховенството на закона и защитата на правата на човека в Украйна, както и за бързото възстановяване, икономическия растеж и привличането на инвестиции.

Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт

Целта на тази реформа е да се консолидират резултатите от съдебната реформа и да се изгради обществено доверие в съдебната власт чрез възобновяване на прозрачния подбор на съдии, при който се отчитат личните заслуги, засилване на оценката на квалификациите на действащите съдии, укрепване на системата за дисциплинарна отговорност, подсилване на съществуващите инструменти за почтеност на съдиите и създаване на нов съд, който да разглежда административни дела, в които участват държавни агенции.

Реформата се състои от шест стъпки. Първо, 20 % от свободните места в съдебната власт се попълват въз основа на измененото законодателство, което включва оптимизирани етапи на подбор и съкратени задължителни периоди на съдебно обучение, последователно прилагане на ясни критерии за оценка и методика за оценяване, както и участие на Обществения съвет за почтеност в оценката на почтеността на кандидатите за съдии. Второ, законно се създават нов Специализиран районен административен съд и нов Специализиран апелативен административен съд и се започва прозрачен подбор на съдии в съответствие с приетото законодателство. Трето, с участието на Службата на дисциплинарните инспектори въз основа на методиката за приоритизиране на Висшия съдебен съвет ще бъдат приключени 20 % от висящите дисциплинарни дела. Четвърто, ще бъде приключена оценката на квалификациите (проучването) по отношение на 50 % от нерешените случаи. Пето, ще влязат в сила законови и подзаконови нормативни актове относно преразглеждането и проверката на декларациите за почтеност. Шесто, функционират нов Специализиран районен административен съд и нов Специализиран апелативен административен съд.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения

Целта на тази реформа е да бъдат подобрени процедурите по несъстоятелност и принудително изпълнение чрез привеждане на съответното законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и изграждане на институционален и друг капацитет за правилното му прилагане.

Реформата се състои от пет стъпки. Първо, ще влезе в сила законодателство за подобряване на режима на несъстоятелност, с което се въвеждат система за предотвратяване на несъстоятелност и инструмент за ранно предупреждение за правни субекти и предприемачи в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Второ, ще влезе в сила законодателство, с което се въвеждат опростени производства по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Трето, ще влезе в сила законът за изпълнение на съдебните решения във връзка с парични и непарични задължения и по-нататъшно цифровизиране на изпълнителното производство. Четвърто, ще започне да функционира обновена информационна система за улесняване на процеса на принудително изпълнение, на проследяването на активите на длъжниците, на замразяването на банкови сметки и на събирането на вземания. Пето, ще започне да функционира система за събиране на данни за изпълнението на съдебните решения.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 3. Цифровизиране на съдебната система

Целта на тази реформа е да се подобри достъпът до правосъдие, да се повишат прозрачността, ефикасността и ефективността в работата на съдилищата, да се спестят оперативни разходи и да се осигури възможност за създаване на политика, основана на доказателства, в съдебната система.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва въвеждането на подсистемата за електронното управление на документи на Единната съдебна информационна и телекомуникационна система (UJITS) в 15 пилотни съдилища с обща, търговска и административна компетентност на равнището на първа и въззивна инстанция.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Реформа 4. Реформа на прокуратурата

Целта на тази реформа е да се засилят почтеността, меритокрацията и професионализмът в редиците на прокурорите и да се предотврати корупцията във веригата на наказателното правосъдие.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, ще влезе в сила законодателството, с което се осигурява прозрачен и основан на заслугите процес на подбор на прокурори на ръководни длъжности. Второ, ще влезе в сила законодателството за подобряване на системата от дисциплинарни мерки по отношение на прокурорите и за увеличаване на капацитета на Квалификационната и дисциплинарна комисия на прокурорите. Трето, въведени са три модула на електронна деловодна система във веригата на наказателното правосъдие, за да се осигури възможност за цифрово обработване на наказателните дела.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
3.1	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Попълване на най-малко 20 % от свободните места в съдебната власт	Т3	2025	Най-малко 20 % от свободните места в съдебната власт към 16 октомври 2023 г. (общо 2 205 длъжности) са попълнени въз основа на измененото законодателство, което включва следните елементи: — оптимизирани етапи на подбор и съкратени задължителни периоди на съдебно обучение; — последователно прилагане на ясни и надлежно оповестени критерии за оценка и методика за оценяване за оценяването на професионалната компетентност и почтеността на кандидатите за съдии; — участие на Обществения съвет за почтеност в оценяването на почтеността на кандидатите за съдии, когато това се изисква по закон.
3.2	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Влизане в сила на закона за създаване на нов съд, който да разглежда административни дела	Т3	2025	Законът за създаването на Специализирания районен административен съд и на Специализирания апелативен административен съд е влязъл в сила и е започнат прозрачен подбор на съдии в съответствие с приетото законодателство.
3.15	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Функционира нов съд за разглеждане на административни дела	Т4	2026	Специализираният районен административен съд и Специализираният апелативен административен съд функционират.
3.3	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Постигане на споразумение/постановяване на решение по 20 % от старите дисциплинарни дела, които не са разгледани към края на 2023 г.	Т4	2025	20 % от старите дисциплинарни производства (обжалвания), които не са били разгледани към 31 декември 2023 г., са уредени/приключени с участието на Службата на дисциплинарните инспектори и въз основа на критериите за приоритизиране на разглеждането на дисциплинарни жалби, предвидени в точка 13.7 от Процедурния правилник на Висшия съдебен съвет (изменен на 21 ноември 2023 г., № 1068/0/15-23), които са публикувани на официалния уебсайт на Висшия съдебен съвет.
3.4	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Приключване на оценката на квалификациите (проучването) по отношение на 50 % от съдиите, които все още е трябвало да преминат такава оценка към 30 септември 2016 г.	Т4	2025	В съответствие с установените процедури и с участието на Обществения съвет за почтеност е приключена оценката на квалификациите (проучването) по отношение на 50 % от съдиите, които все още е трябвало да преминат такава оценка към 30 септември 2016 г.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
3.5	Реформа 1. Повишаване на отчетността, почтеността и професионализма на съдебната власт	Влизане в сила на законодателството за преразглеждане на декларациите за почтеност на съдиите и процеса на тяхната проверка	T2	2025	Влизане в сила на законите и подзаконовите актове на Висшата комисия за квалификацията на съдиите на Украйна, в които се преразглеждат декларациите за почтеност на съдиите и процесът на тяхната проверка. В актовете е поставено ударение върху следните основни области: — разясняване на съдържанието на декларациите за почтеност и на основанията за започване на проверката; — увеличаване на времевия период, обхванат от проверката; — подобряване на процедурата за проверка чрез уточняване на механизмите и сроковете за проверката, определяне на правата и задълженията на лицата и субектите, участващи в процеса на проверка, и изясняване на правните последици от проверката.
3.6	Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на законодателството за подобряване режима на несъстоятелност	T4	2024	Влизане в сила на закона за подобряване на режима на несъстоятелност и на съответното вторично законодателство, с което се въвеждат система за предотвратяване на несъстоятелност и инструмент за ранно предупреждение за правни субекти и предприемачи в съответствие с принципите, изложени в Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132. В новото законодателство е поставено ударение върху следните основни области: — предотвратяване на фалитите и възстановяване на платежоспособността на длъжниците; — ранно откриване на признаци на криза в дружеството; — идентифициране на допълнителни възможности за възстановяване на платежоспособността на дружествата; — наличие на информация за дружествата относно механизмите за предотвратяване на несъстоятелност и ранно предупреждение.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
3.7	Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на законодателството за опростените производства по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия	T1	2026	Влизане в сила на законодателството за опростените производства по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия в съответствие с принципите, изложени в Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132. Законодателството е изготвено въз основа на оценка на регулаторното въздействие с участието на експерти от ЕС. В законодателството е поставено ударение върху следните основни области: — опростени извънсъдебни производства и производства по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия (включително индивидуални предприемачи); — наличие на инструменти за несъстоятелност и услуги на специалисти по несъстоятелност за микро-, малки и средни предприятия; — предотвратяване на злоупотребата с производства по несъстоятелност от страна на микро-, малки и средни предприятия.
3.8	Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Влизане в сила на законодателството за подобряване на изпълнението на съдебните решения във връзка с парични и непарични задължения и цифровизирането	T2	2025	Влизане в сила на закона за изпълнение на съдебните решения във връзка с парични и непарични задължения и по-нататъшно цифровизиране на изпълнителното производство.
3.9	Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Функционира система за събиране на данни за изпълнението на съдебните решения	T4	2025	Функционира система за събиране на данни за изпълнението на съдебните решения.
3.10	Реформа 2. Реформи на несъстоятелността и на изпълнението на съдебните решения	Функционира обновена информационна система за изпълнение на съдебните решения	T2	2026	Обновената информационна система за изпълнението, с която се улесняват процесът на принудително изпълнение, проследяването на активите на длъжника, замразяването на банкови сметки и събирането на вземания, функционира.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
3.11	Реформа 3. Цифровизиране на съдебната система	Създаване на ИТ решения в съдебната система	T4	2027	Въвеждането на подсистемата за електронното управление на документи на Единната съдебна информационна и комуникационна система в 15 пилотни съдилища с обща, търговска и административна компетентност на равнището на първа и въззивна инстанция.
3.12	Реформа 4. Реформа на прокуратурата	Влизане в сила на законодателството, с което се осигурява възможност за прозрачен и основан на заслугите подбор на прокурори на ръководни длъжности	T1	2026	Влизане в сила на законодателството, с което се осигурява възможност за прозрачен и основан на заслугите подбор на прокурори на ръководни длъжности. В това законодателство е поставено ударение върху следните основни области: — ясни критерии за оценка, в това число на професионалните умения и на почтеността/етиката; — прозрачна, конкурентна и основана на заслугите процедура за подбор, която включва надеждна проверка на професионализма и почтеността; — укрепване на институционалния капацитет и правомощията на прокуратурата и на органите за самоуправление, в частност на прокурорския съвет, по отношение на подбора на прокурори за висши ръководни длъжности.
3.13	Реформа 4. Реформа на прокуратурата	Влизане в сила на законодателството за подобряване на системата от дисциплинарни мерки по отношение на прокурорите и за увеличаване на капацитета на Квалификационната и дисциплинарна комисия на прокурорите	T3	2026	Влизане в сила на законодателството за подобряване на системата от дисциплинарни мерки по отношение на прокурорите и за укрепване на институционалния капацитет на Квалификационната и дисциплинарна комисия на прокурорите (КДКП). В усъвършенстваната правна и институционална рамка, с която се цели да се изпълнят препоръките на Групата държави срещу корупцията, е поставено ударение върху следните основни области: — определяне на дисциплинарните нарушения, свързани с поведението на прокурорите и спазването на етичните стандарти от тях, и разширяване на списъка с наличните дисциплинарни наказания с цел да се увеличат тяхната пропорционалност и ефективност; — изменение на разпоредбите относно състава на КДКП, за да се гарантира, че по-голямата част от местата се заемат от прокурори, избрани от техните колеги, и провеждане на независима и обективна процедура за предварителен подбор на всички кандидати за членове на КДКП, която включва проверка на тяхната почтеност; — повишаване на ефективността на дисциплинарните производства чрез удължаване на давностния срок.
3.14	Реформа 4. Реформа на прокуратурата	Функционира електронна деловодна система в наказателното правосъдие	T4	2026	Системният модул на електронната деловодна система, модулът за електронни наказателни производства и модулът за анализ на делата в сферата на наказателното правосъдие функционират, с което се дава възможност за цифрово обработване на наказателните дела и постепенно се заменя/значително се надгражда остарелият Единен регистър на досъдебните разследвания.

К.4. **БОРБА С КОРУПЦИЯТА И ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да бъдат укрепени ключовите агенции за борба с корупцията и да бъде актуализирана правната рамка, за да се увеличи цялостната ефективност на уредбата за борба с корупцията и на прилагането на политиката на държавата за борба с корупцията, което е от съществено значение за благоприятния бизнес климат и инвестиционен климат и за устойчивото възстановяване и икономически растеж. В главата са включени и мерки за отстраняване на недостатъците, свързани с отнемането и управлението на активи на институционално и процесуално равнище, и за привеждане на украинското законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и стандартите на Специалната група за финансови действия в областта на борбата с изпирането на пари, което осигурява възможност за по-добро справяне с икономическата престъпност и за подобряване на цялостния бизнес климат в Украйна.

Реформа 1. Развиване на институционалния капацитет на рамката за борба с корупцията

Целта на тази реформа е да се повиши общият капацитет за борба с корупцията на инфраструктурата за борба с корупцията, включително на високо равнище, чрез активно и ефикасно разследване.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, на Специализираната прокуратура за борба с корупцията се предоставя възможност да увеличи числеността на персонала си от 10 % на 15 %. Второ, назначава се нов ръководител на Националната агенция за предотвратяване на корупцията. Трето, броят на съдиите и на апарата във Висшия съд за борба с корупцията (ВСБК) се увеличава съответно с 60 % и 40 %.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията

Общата цел на реформата е да бъдат укрепени ключовите институции за борба с корупцията и да бъде оптимизирано наказателното производство, за да се увеличи тяхната ефективност, включително в случаи на корупция на високо равнище, като същевременно се предотвратяват случаите на злоупотреби с процедурите и неправомерна намеса. В реформата също така са включени и мерки за отстраняване на недостатъците, свързани с отнемането и управлението на активи на институционално и процесуално равнище.

Реформата се състои от четири стъпки. Първо, влизат в сила измененият Наказателен кодекс и Наказателно-процесуалният кодекс. С измененото законодателство се подобряват разпоредбите, уреждащи споразуменията за решаване на делата; отменя се срокът на досъдебното разследване от момента на регистриране на наказателното производство до уведомяването за подозрението; и се допуска разглеждането на определени дела от състав от един съдия от Висшия съд за борба с корупцията. Второ, приемат се нова стратегия за борба с корупцията и държавна програма за борба с корупцията за периода след 2025 г. Трето, приема се план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г. Четвърто, влиза в сила законът за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 3. Мерки за борба с изпирането на пари

Целта на тази реформа е правната уредба на Украйна да бъде приведена в по-голямо съответствие с достиженията на правото на ЕС и стандартите на Специалната група за финансови действия и да бъде създадена ефективна система за борба с изпирането на пари в Украйна с цел по-добро справяне с икономическата престъпност и подобряване на цялостния бизнес климат в Украйна.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, извършва се следващата национална оценка на риска. Второ, влиза в сила законодателството за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица в съответствие с принципите на достиженията на правото на ЕС. Трето, осигурени са необходимият софтуер и хардуер за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
4.1	Реформа 1. Развиване на институционалния капацитет на рамката за борба с корупцията	Увеличен брой на персонала на Специализираната прокуратура за борба с корупцията	Т3	2024	На Специализираната прокуратура за борба с корупцията е предоставена възможност да увеличи числеността на персонала си от 10 % на 15 % от персонала на Националното бюро за борба с корупцията.
4.2	Реформа 1. Развиване на институционалния капацитет на рамката за борба с корупцията	Назначаване на нов ръководител на Националната агенция за предотвратяване на корупцията	Т2	2024	Назначен е нов ръководител на Националната агенция за предотвратяване на корупцията след проведена процедура за подбор в съответствие със Закона за предотвратяване на корупцията.
4.3	Реформа 1. Развиване на институционалния капацитет на рамката за борба с корупцията	Увеличен персонал за Висшия съд за борба с корупцията	Т1	2025	Броят на съдиите във Висшия съд за борба с корупцията (ВСБК) е увеличен с 60 %, а броят на апарата във ВСБК е увеличен с 40 %.
4.4	Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Влизане в сила на изменения Наказателен кодекс и на Наказателно-процесуалния кодекс	Т3	2024	Влизане в сила на законите на Украйна за изменение на Наказателния кодекс на Украйна и на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна. В законите е поставено ударение върху следните основни области: — подобряване на разпоредбите, уреждащи споразуменията за решаване на делата; — отменяне на срока на досъдебното разследване от момента на регистриране на наказателното производство до уведомяването за подозрението; — допускане на разглеждането на определени дела от състав от един съдия от Висшия съд за борба с корупцията.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
4.5	Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Приемане на нова стратегия за борба с корупцията и на държавна програма за борба с корупцията за периода след 2025 г.	T2	2026	Приемане и обнародване от Парламента, съответно публикуване от правителството, на стратегия за борба с корупцията и на държавна програма за борба с корупцията за изпълнение на тази стратегия, обхващаща периода след 2025 г.
4.6	Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Приемане на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.	T3	2024	Приемане и публикуване на уебсайта на Кабинета на министрите на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.
4.7	Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията	Влизане в сила на закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи	T1	2025	Влизане в сила на Закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — прозрачна и основана на заслугите процедура за подбор на ръководител на агенцията, включваща надеждна проверка на почтеността и професионализма; — независима система за външна оценка на изпълнението; — прозрачна процедура за управление и продажба на конфискувани активи под контрола на агенцията.
4.8	Реформа 3. Мерки за борба с изпирането на пари	Извършване на следващата национална оценка на риска	T4	2025	Подготовка и извършване на следващата национална оценка на риска в съответствие с актуализираната методика за национална оценка на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма в Украйна

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
4.9	Реформа 3. Мерки за борба с изпирането на пари	Влизане в сила на законодателството за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица	T2	2027	Влизане в сила на необходимата правна рамка за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица в съответствие с принципите на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията, Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета и Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849, с която правна рамка се изменя законодателството на Украйна в областта на данъчното облагане, банковото дело, борбата срещу изпирането на пари, капиталовите пазари и платежните услуги.
4.10	Реформа 3. Мерки за борба с изпирането на пари	Функционират необходимият софтуер и хардуер за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица	T2	2027	Функционират необходимият софтуер и хардуер за регистъра на банковите сметки на физическите лица и личните банкови сейфове и за регистъра на банковите сметки на юридическите лица.

К.5. **ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се използва потенциалът на финансовия сектор на Украйна за стимулиране на икономическия растеж и подпомагане на възстановяването, като се наблюдава състоянието на банковия сектор за поддържане на финансовата стабилност, укрепва се нормативната уредба за привеждането му в съответствие със стандартите на ЕС, предприемат се мерки за справяне с необслужваните кредити и се подобрява регулирането на капиталовите пазари.

Реформа 1. Оценка на банковия сектор

Целта на тази реформа е да се възстанови редовният процес на оценка, да се установят потенциалните уязвимости в големите банки и да се гарантира устойчивостта на банковата система в Украйна.

Реформата се състои от една стъпка. Националната банка на Украйна ще извърши оценка на устойчивостта на най-големите банки, която включва стрес тестове при неблагоприятния сценарий, както и независим преглед на качеството на активите.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2026 г.

Реформа 2. Намаляване на държавната собственост в банковия сектор

Целта на тази реформа е да се определят принципите за продажба на държавните банки и стратегията за постепенно намаляване на държавната собственост в банковия сектор.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, с актуализирано законодателство ще бъдат установени ръководни принципи за продажбата на различни дялови участия в държавните банки, като същевременно се осигури гъвкавост за пълно придобиване. Второ, ще бъде приета стратегия, която да подготви за постепенното намаляване на държавната собственост в държавните банки.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 3. Подобрено преструктуриране на необслужваните кредити

Целта на тази реформа е да се подобри преструктурирането на необслужваните кредити.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, Украйна ще приеме стратегия за преструктуриране на необслужваните кредити, като се съсредоточи върху пруденциалните изисквания и подобри рамката за реорганизация и преструктуриране на необслужваните кредити. Второ, ще бъдат приети последващите законодателни изменения на съответните закони, за да бъдат изпълнени препоръките в стратегията.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 4. Подобрен капацитет на органа за финансов надзор

Целта на тази реформа е да се усъвършенства държавното регулиране на капиталовите пазари и организираните стокови пазари.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизане в сила на закона за усъвършенстване на държавното регулиране на капиталовите пазари и организираните стокови пазари, който е приведен в съответствие със стандартите на Международната организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO).

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
5.1	Реформа 1. Оценка на банковия сектор	Публикувана оценка на устойчивостта в банковата система	T1	2026	Националната банка на Украйна (НБУ) публикува оценката на устойчивостта на най-големите (от гледна точка на активите) банки в банковата система, която включва стрес тестове при неблагоприятния сценарий, както и резултатите от независим преглед на качеството на активите, ако условията позволяват такъв да бъде извършен.
5.2	Реформа 2. Намаляване на държавната собственост в банковия сектор	Влизане в сила на законодателството относно принципите за продажба на държавни банки	T3	2025	Влизане в сила на актуализираното законодателство в областта на продажбата на държавни банки, а именно Закон на Украйна № 4524-VI от 2012 г. за освобождаване от държавни дялови участия в уставния капитал на банки, които са били рекапитализирани от държавата. Преразгледаното законодателство следва да улесни продажбата на различни дялови участия в държавните банки, като същевременно се осигури гъвкавост за пълно придобиване. Основните принципи, ръководещи продажбата на държавни банки, ще бъдат разработени чрез съвместни дискусии и в консенсус с международните донори.
5.3	Реформа 2. Намаляване на държавната собственост в банковия сектор	Приемане на стратегията за постепенно намаляване на държавната собственост в банковия сектор	T2	2026	Приемане на резолюцията на правителството или на друг правен акт на правителството, с който се приема стратегията за реформа на държавните банки, в която е предвидено постепенно намаляване на държавната собственост в банковия сектор. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — финансово здраве и стабилност; — управление на необслужваните кредити; — намаляване на фискалните рискове; — подобряване на управлението и оперативната ефективност на банките; — увеличаване на стойността на банките, дългосрочна жизнеспособност и стъпки към приватизация (когато е приложимо).

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
5.4	Реформа 3. Подобрено преструктуриране на необслужваните кредити	Приемане на стратегията за преструктуриране на необслужваните кредити	T2	2025	Приемане на стратегията за преструктуриране на необслужваните кредити в съответствие със съответните практики на ЕС. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — засилване на пруденциалните изисквания за признаване и преструктуриране на необслужвани кредити; — обмен на данни за необслужваните кредити и на други съответни пазарни данни между финансовите институции и държавните агенции с цел подобряване на преструктурирането на необслужваните кредити; — преглед на потенциалните пречки и разработване на мерки за подобряване на рамката за реорганизация и преструктуриране на необслужваните кредити.
5.5	Реформа 3. Подобрено преструктуриране на необслужваните кредити	Влизане в сила на правните актове за подобряване на преструктурирането на необслужваните кредити	T2	2026	Влизане в сила на правните актове за изпълнение на препоръките на стратегията за преструктуриране на необслужваните кредити, с които се подобрява системата за преструктуриране на необслужваните кредити.
5.6	Реформа 4. Подобрен капацитет на органа за финансов надзор	Влизане в сила на закона за усъвършенстване на държавното регулиране на капиталовите пазари и организираните стокови пазари	T4	2025	Влизане в сила на закона за усъвършенстване на държавното регулиране на капиталовите пазари и организираните стокови пазари, привеждане на закона в съответствие със стандартите на IOSCO. Това е свързано със способността на Националната комисия по ценни книжа и капиталови пазари (NSSMC) да работи без външно влияние, по-специално без политически натиск или натиск от страна на отрасъла, да взема решения въз основа на закона и в най-добрия интерес на целостта на пазара и защитата на инвеститорите, а не на външни интереси, и да разполага със силни механизми за правоприлагане и международно сътрудничество.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

К.6. **УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ АКТИВИ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подобрят политиката за държавната собственост, корпоративното управление и управлението на украинските държавни предприятия (ДП), както и да се хармонизира уредбата за държавните помощи с достиженията на правото на ЕС. Това ще доведе до увеличаване на прозрачността и ефективността и ще подпомогне укрепването на равнопоставените условия на конкуренция с частния сектор.

Реформа 1. Приемане на политика за държавната собственост

Целта на тази реформа е да се приеме политика за държавната собственост, в която са отразени дългосрочните приоритети на цялото правителство в областта на собствеността на ДП. Разпределянето на държавните предприятия ще се поднови в съответствие с принципите, заложени в политиката за държавната собственост. Разпределянето на ДП ще доведе до списък на ДП, които ще останат държавна собственост, тъй като са стратегически, списък на ДП, които ще бъдат предложени за приватизация, като също така в специален подраздел са посочени всички ДП, чиято приватизация е временно забранена по време на военното положение, и списък на ДП, които ще бъдат ликвидирани.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизане в сила на законодателство, с което се въвежда политиката за държавната собственост, и публикуване на разпределянето на ДП.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Реформа 2. Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия

Целта на тази реформа е да се улесни преходът от правната форма „държавно унитарно предприятие“ към по-търговски ориентирани форми и да се насърчи по-ефективна и прозрачна рамка за управление на държавните предприятия (ДП) чрез подобряване на стандартите за корпоративно управление и прилагането им във водещите ДП.

Реформата се състои от четири стъпки. Първо, ще влезе в сила нов закон, с който се подобрява корпоративното управление на ДП, като се вземат предвид насоките на ОИСР ([5]), включително чрез определяне на правомощията на надзорните съвети на ДП. Второ, в най-малко 15 водещи ключови ДП ще бъдат назначени надзорни съвети, в които независимите членове имат мнозинство. Трето, Украйна ще корпоратизира най-малко 15 водещи ключови ДП като акционерни дружества или дружества с ограничена отговорност. Четвърто, органите представят първия годишен доклад, в който се показва, че принципите на корпоративното управление се спазват надлежно.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Реформа 3. Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия

Целта на тази реформа е да се засилят равнопоставените условия на конкуренция с частния сектор, както и да се постигне по-нататъшно сближаване с достиженията на правото на ЕС чрез разделяне на отчетите между дейностите, свързани със задължения за извършване на обществена услуга (ЗОУ), и дейностите, които не са свързани със ЗОУ.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, Украйна ще приеме и публикува пътна карта, в която са определени необходимите стъпки за задължително структурно разделяне на отчетите между дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, за всички ДП, изпълняващи ЗОУ. Второ, влизане в сила на законодателството за привеждане в съответствие с Директива 2006/111 на Европейската комисия, което ще гарантира, че е определено и се прилага задължително структурно разделяне на отчетите между дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ. Трето, Украйна ще публикува одитен доклад за независим одит относно водещите ДП, които осъществяват дейности, свързани със ЗОУ, включително относно прилагането на разделянето на отчетите и спазването на пазарното законодателство относно кръстосаното субсидиране.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2027 г.

([5]) ОИСР (2015 г.), Насоки на ОИСР за корпоративното управление на държавните предприятия, ОИСР, Париж, https://www.oecd.org/publications/449ee0d5-bg.htm

Реформа 4. Подобрена рамка за контрол на държавните помощи

Целта на тази реформа е да се отмени спирането на осъществяването на контрол върху държавните помощи и рамката за контрол на държавните помощ да се приведе в съответствие с тази на ЕС, което ще доведе до по-голяма прозрачност по отношение на държавното финансиране на ДП.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва актуализиране на законодателството в областта на държавните помощи, включително разпоредбите във връзка с услугите от общ икономически интерес, придружено от пълно възобновяване на спрения контрол върху държавните помощи от страна на Антимонополната комисия на Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
6.1	Реформа 1. Приемане на политика за държавната собственост	Приемане на политиката за държавната собственост и на разпределението на държавните предприятия	T4	2024	Приемане и публикуване на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на общата политика за държавната собственост и „разпределянето“ на държавните предприятия. В политиката за държавната собственост е поставено ударение върху следните основни области: — изброяване на целите на публичната политика, които ДП трябва да постигнат; — описване на ролята на държавата в управлението на ДП; на начина, по който държавата ще изпълнява своята политика за собствеността; и на съответните роли и отговорности на държавните органи, участващи в изпълнението ѝ; — определяне на всички основания за запазване на държавна собственост върху ДП и извършване на редовен преглед на тези основания; — определяне на дългосрочни приоритети на цялото правителство в областта на собствеността на ДП; — определяне на политика за дивидентите и на политика за възнагражденията на членовете на надзорните съвети и управителите. Политиката за собствеността позволява да бъдат осъществени свързаните с корпоративното управление реформи на ОИСР в дружествата на операторите на разпределителни системи, за да се подобри конкуренцията на пазарите на природен газ. Резултатите от разпределянето на ДП са, както следва: — списък на ДП, които ще останат държавна собственост, тъй като са стратегически; — списък на ДП, които ще бъдат предложени за приватизация, като също така в специален подраздел са посочени всички ДП, чиято приватизация е временно забранена по време на военното положение; — списък на ДП, които ще бъдат ликвидирани.
6.2	Реформа 2. Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Влизане в сила на законодателството в областта на корпоративното управление на държавните предприятия	T2	2024	Влизане в сила на новия закон в областта на корпоративното управление на ДП, в който са взети предвид насоките на ОИСР за корпоративното управление. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — определяне на правомощията на надзорните съвети на ДП да назначават и освобождават от длъжност изпълнителни директори; — определяне на правомощията на надзорните съвети на ДП да одобряват документите на ДП, свързани със стратегическите, инвестиционните и финансовите планове; — установяване на процедура за годишна оценка на надзорните съвети на ДП.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
6.3	Реформа 2. Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Назначаване на надзорни съвети на държавните предприятия, в които независимите членове имат мнозинство	T2	2026	За най-малко 15 ДП от списъка на водещите ключови ДП, одобрен с протоколно решение на Кабинета на министрите, са назначени надзорни съвети, в които независимите членове имат мнозинство. Номинирането на членовете на надзорните съвети се извършва чрез състезателна процедура за подбор въз основа на процедурите, договорени и действащи към момента на започване на подбора.
6.4	Реформа 2. Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Корпоративно преструктуриране на ключови държавни предприятия	T3	2026	Най-малко 15 ДП от списъка на водещите ключови ДП, одобрен с протоколно решение на Кабинета на министрите, са корпоратизирани като акционерни дружества или дружества с ограничена отговорност.
6.5	Реформа 2. Подобрено управление и ръководство на държавните предприятия	Представяне на доклад, в който се показва, че принципите на корпоративното управление се спазват надлежно	T4	2027	Първият годишен доклад, съдържащ финансовите резултати и резултатите от дейността, в който е показано, че принципите на корпоративното управление се спазват надлежно, е споделен с Европейската комисия. В доклада също така се оценява независимостта на процеса на вземане на решения на надзорните съвети, по-специално в най-малко 15 ДП от списъка на водещите ключови ДП, включително дали за решенията по стратегически въпроси и за назначенията на ръководни кадри е нужно де факто съгласието на правителството. Преди одита са въведени и се прилагат следните ключови принципи на корпоративното управление: — ролите на Кабинета на министрите, Министерството на финансите и Министерството на икономиката са ясно определени и е наложен парламентарен контрол; — мандатът и обхватът на дейността на консолидираните управляващи субекти на ДП са ясно определени в пълно съответствие с политиката за държавната собственост; — съображенията, свързани с управлението на публичните финанси, са залегнали в уставите на водещите ДП (и при необходимост в тези на консолидираните управляващи субекти на ДП); — когато е необходимо, уставите на водещите ДП се изменят в съответствие с принципите на реформата на корпоративното управление, включително за да се гарантира независимостта на надзорните съвети в процеса на вземане на решения.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
6.6	Реформа 3. Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Приемане на пътна карта за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ	T1	2025	Приемане и публикуване на пътната карта, в която са определени стъпките за задължително структурно разделяне на дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, за всички ДП, изпълняващи ЗОУ. Пътната карта се основава на установената текуща степен на възприемане на изискваните счетоводни подходи и в нея са включени оперативни стъпки за разделяне на отчетите за дружества, които са на различни етапи от прилагането на изискваните промени. В пътната карта е описано по какъв начин ще бъде извършено разделянето на отчетите между дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, във всички водещи ключови ДП, одобрени с протоколно решение на Кабинета на министрите.
6.7	Реформа 3. Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Влизане в сила на законодателството за разделяне на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ	T4	2025	Влизане в сила на законодателството, посочено в пътната карта, приета в рамките на стъпка 6.6, за привеждане в съответствие с Директива 2006/111 на Европейската комисия, което ще гарантира, че задължителното структурно разделяне на отчетите между дейностите, свързани със ЗОУ, и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, е определено и се прилага във всички водещи ключови ДП, одобрени с протоколното решение на Кабинета на министрите, които изпълняват ЗОУ.
6.8	Реформа 3. Разделяне на отчетите между задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ, в държавните предприятия	Представяне на одитен доклад, с който се потвърждава разделянето на задълженията за извършване на обществена услуга (ЗОУ) и дейностите, които не са свързани със ЗОУ	T3	2027	Представяне на одитен доклад за независим одит, извършен от одиторско дружество, което е част от международната одиторска мрежа и съгласно националното законодателство има право да извършва задължителен одит на финансовите отчети на предприятия от обществен интерес. Този доклад съдържа подробна оценка на следните области за водещите ключови ДП, одобрени с протоколното решение на Кабинета на министрите, които изпълняват ЗОУ: — прилагането на разделяне на отчетите; — спазването на пазарното законодателство относно кръстосаното субсидиране; — определянето на задълженията за извършване на обществена услуга за всяко ДП; — разходите, финансовите потоци и пасивите, произтичащи от задълженията за извършване на обществена услуга.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
6.9	Реформа 4. Подобрена рамка за контрол на държавните помощи	Влизане в сила на актуализираното законодателство в областта на държавните помощи и пълно възобновяване на спрения контрол върху държавните помощи	T4	2025	Влизане в сила на актуализираното законодателство в областта на държавните помощи, включително на разпоредбите във връзка с услугите от общ икономически интерес, придружено от пълно възобновяване на спрения контрол върху държавните помощи от страна на Антимонополната комисия на Украйна, с изключение на рекапитализацията от държавата на банки от системно значение, притежаващи разрешение за достъп до информация, представляваща държавна тайна, за финансирането на отбранителната промишленост, докато трае военното положение. Законът ще даде също така възможност за специфични подходящи схеми за помощ за подпомагане на МСП, предоставяни при военно положение.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

К.7. **ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се представят реформите, които се считат за необходими за спиране на ерозията на човешкия капитал през последните години, като същевременно се положат основите за устойчив процес на възстановяване, реконструкция и модернизация.

Реформа 1. Подобрено професионално образование

Целта на тази реформа е да се гарантира, че образованието отговаря на нуждите на пазара на труда и възстановяването на страната, като се увеличи институционалният капацитет на образователните институции за предоставяне на формално и неформално професионално образование и се регулират отношенията между институциите за професионално образование, националните/местните и международните заинтересовани страни за устойчивото развитие на човешкия капитал в Украйна.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на закона за професионалното образование.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2025 г.

Реформа 2. Подобрено предучилищно образование

Целта на тази реформа е да се осигури достъп до качествено предучилищно образование с цел да се увеличи участието на жените с деца в предучилищна възраст на пазара на труда.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на закона за предучилищното образование.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 3. Подобрена система за рехабилитация на хора с увреждания

Целта на тази реформа е да се подобри системата за рехабилитация и да се даде възможност за по-широка оценка на нуждите на хората чрез нова електронна система.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на законодателство за привеждане в съответствие с международните стандарти за измерване на функционирането, увреждания и здравето и въвеждането на електронна система, която съдържа информация за нуждите на отделните хора и автоматично предлага услуги в съответствие с определените нужди.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

Реформа 4. Преход от военна служба към цивилен живот

Целта на тази реформа е да се улесни преходът от военна служба към цивилен живот, в това число активното участие в социалния и икономическия живот.

Реформата се състои от една стъпка, а именно влизането в сила на законодателните мерки, необходими за прилагането на системата за преход и свързаните с нея услуги.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2026 г.

Реформа 5. Подобрена социална инфраструктура и деинституционализация

Целта на тази реформа е да се подобри благосъстоянието на децата, хората с увреждания и възрастните хора в системата на обществените грижи.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на две стратегии за реформиране на психоневрологичните и другите институции с настаняване и за деинституционализация на грижите за децата, хората с увреждания и възрастните хора.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Реформа 6. Подобрено функциониране на пазара на труда

Целта на тази реформа е да допринесе за по-доброто функциониране на пазара на труда.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приета стратегия, насочена към подобряване на демографската ситуация в Украйна до 2040 г., в това число намаляване на преждевременната смъртност, и преодоляване на негативните миграционни тенденции. Второ, ще бъде приета стратегия за заетостта на населението, в която са предложени мерки за актуализиране на условията на пазара на труда в Украйна, като например опростен достъп до пазара на труда и реформирана държавна служба по заетостта.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 7. Осигуряване на достъп до жилища за нуждаещите се

Целта на тази реформа е да бъде разработена рамката за система от социални жилища.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще влезе в сила законодателство, с което се установяват ключови приоритети за жилищната политика на Украйна, като необходимостта от прозрачност, достъпност за най-уязвимите групи или създаване на схеми за подкрепа. Второ, ще влезе в сила законодателство за установяване на социални жилища.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

Реформа 8. Подобрена социална сигурност

Целта на тази реформа е да се подобри предоставянето на обществени социални услуги чрез въвеждане на механизми за предоставяне на определени социални услуги от регистрирани доставчици.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на резолюция, с която се реформира системата за възлагане на поръчки за социални услуги, променя се моделът на финансиране към ориентиран към резултатите модел за закупуване на социални услуги и се стимулира предоставянето на социални услуги, които обикновено не се финансират от общността.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2025 г.

Реформа 9. Подобрено културно развитие

Целта на тази реформа е да се популяризира културното наследство на Украйна.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на стратегия, в която се поставят приоритетни цели, като подобряване на качеството и достъпността на предлаганите от Украйна културни прояви, както и изграждане на капацитета на културните институции на Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Инвестиция 1. Инвестиции в образованието

Целта на тази инвестиция е да се подобри достъпът до безопасно и качествено обществено образование.

Инвестицията се състои от две стъпки. Първо, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 300 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за подобряване на достъпа до безопасно и качествено образование за 2024 г. и 2025 г. Второ, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 650 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за подобряване на достъпа до безопасно и качествено образование за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Инвестиция 2. Инвестиции в здравеопазването

Целта на тази инвестиция е да се подобри системата за обществено здравеопазване на Украйна.

Инвестицията се състои от две стъпки. Първо, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 200 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за укрепване на здравната инфраструктура и съоръжения, цифровизиране на здравните услуги и предоставяне на оборудване за медицински анализи, хирургия и грижи за пациентите за 2024 г. и 2025 г. Второ, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 400 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за укрепване на здравната инфраструктура и съоръжения, цифровизиране на здравните услуги и предоставяне на оборудване за медицински анализи, хирургия и грижи за пациентите за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Инвестиция 3. Инвестиции в социалната инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да бъде укрепена социалната инфраструктура на Украйна.

Инвестицията се състои от една стъпка. Тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 350 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за възстановяване, изграждане (ново строителство, реконструкция, основен ремонт, възстановяване) на повредена/унищожена социална инфраструктура.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Инвестиция 4. Инвестиции в обезщетенията за повредени или разрушени жилища

Целта на тази инвестиция е да се подобри достъпът до жилища на достъпни цени и да се подобрят качеството и достъпността на жилищата.

Инвестицията се състои от една стъпка. Тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 600 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за обезщетения, изплащани на лица, чиито жилища са били повредени или унищожени в резултат на военната агресия на Русия.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Инвестиция 5. Инвестиции в осигуряването на жилища за уязвимите групи от населението

Целта на тази инвестиция е да се подобри достъпът до жилища на достъпни цени и да се подобрят качеството и достъпността на жилищата със специален акцент върху ветераните с увреждания, членовете на техните семейства и вътрешно разселените лица.

Инвестицията се състои от две стъпки. Първо, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 200 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за осигуряване на жилища за хора с увреждания от I—II група за 2024 г. и 2025 г. Второ, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 450 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за осигуряване на жилища за хора с увреждания от I—II група за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.1	Реформа 1. Подобрено професионално образование	Влизане в сила на законодателството в областта на професионалното образование	T2	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за професионалното образование. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — определят се справедливи правила за функционирането на образователните институции на пазара на образователни услуги в областта на професионалното образование; — увеличава се институционалният капацитет на образователните институции за предоставяне на формално и неформално професионално образование; — ясно се определят отношенията между институциите за професионално образование, националните/местните и международните заинтересовани страни за устойчивото развитие на човешкия капитал в Украйна.
7.2	Реформа 2. Подобрено предучилищно образование	Влизане в сила на законодателството в областта на предучилищното образование	T1	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за предучилищното образование в съответствие с препоръката на Съвета от 22 май 2019 г. за висококачествени системи за образование в ранна детска възраст. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — гаранции за достъпа до предучилищно образование за деца в ранна детска и предучилищна възраст; — справедливи правила за функционирането на образователните институции на пазара на образователни услуги в областта на предучилищното образование; — достойни условия на труд за работещите в областта на предучилищното образование; — правилата за функционирането на гъвкава и ефективна мрежа от доставчици на предучилищно образование.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.3	Реформа 3. Подобрена система за рехабилитация на хора с увреждания	Влизане в сила на законодателството в областта на рехабилитацията на хора с увреждания	T4	2026	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на Закона на Украйна за рехабилитацията на хора с увреждания в Украйна. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — използване на международната класификация на функционирането, уврежданията и здравето; — въвеждане на електронна система, която съдържа информация за нуждите на отделните хора и автоматично предлага услуги в съответствие с определените нужди (социални, медицински и други).
7.4	Реформа 4. Преход от военна служба към цивилен живот	Влизане в сила на законодателството за прилагане на система за преход от военна служба към цивилен живот	T3	2026	Влизане в сила на Закона на Украйна за държавната политика за ветераните, включително въвеждане на система за преминаване от военна служба към цивилен живот. Законът ще бъде съсредоточен върху следните основни области: — рехабилитацията и медицинските грижи, включително психологическа помощ; — програмите за обучение, преквалификация и професионално развитие; — необходимите условия за заетост на ветераните като отделна категория; — мерките за подкрепа на предприятията на ветерани.
7.5	Реформа 5. Подобрена социална инфраструктура и деинституционализация	Приемане на стратегията за реформиране на психоневрологичните и другите институции с настаняване и за деинституционализация на грижите за хора с увреждания и възрастни хора и на стратегията за гарантиране на правото на всяко дете в Украйна да расте в семейна среда за периода 2024—2028 г.	T4	2024	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите за одобряване на стратегията за реформиране на психоневрологичните и другите институции с настаняване и за деинституционализация на грижите за хора с увреждания и възрастни хора и на заповедта на Кабинета на министрите за одобряване на стратегията за гарантиране на правото на всяко дете в Украйна да расте в семейна среда за периода 2024—2028 г. В стратегиите е поставено ударение върху следните основни области: — разработване на социални услуги за подпомагане на семействата с деца, хората с увреждания и възрастните хора да живеят самостоятелно в общността и за предотвратяване на институционализацията; — развитие на услуги за помощ в ежедневието за хора с увреждания и възрастни хора, които се нуждаят от допълнителна подкрепа; — осигуряване на форми за отглеждане в семейна среда (напр. приемна грижа, настойничество и осиновяване) за деца, останали без родителска грижа.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.6	Реформа 6. Подобрено функциониране на пазара на труда	Приемане на стратегията за демографско развитие за периода до 2040 г.	Т3	2024	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на демографската стратегия на Украйна за периода до 2040 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — подобряване на ситуацията в областта на раждаемостта; — намаляване на преждевременната смъртност, особено сред мъжете в трудоспособна възраст; — преодоляване на отрицателните миграционни тенденции чрез връщане на принудителни мигранти, привличане на представители на чуждестранната диаспора в Украйна и т.н.; — насърчаване на активното дълголетие; — създаване на инфраструктура и предпоставки за сигурност с цел подобряване на демографската ситуация.
7.7	Реформа 6. Подобрено функциониране на пазара на труда	Приемане на стратегията за заетост на населението	Т2	2026	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на стратегията за заетост на населението. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — създаване на благоприятни условия за заетост, включително чрез предприемачество и с особен акцент върху жените; — опростяване на достъпа до пазара на труда; — повторно обучение и преквалификация; — реформиране на държавната служба по заетостта; — реформиране на прогнозите за пазара на труда; — стимули за привличане на чуждестранни таланти към украинския пазар на труда, на чуждестранни предприемачи, висококвалифициран и работещ персонал и студенти.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.8	Реформа 7. Осигуряване на достъп до жилища за нуждаещите се	Влизане в сила на законодателството относно основните принципи на жилищната политика	T4	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за основните принципи на жилищната политика. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — достъпността на жилищата за най-уязвимите категории граждани следва да стане основен принцип при предоставянето на жилища; — създаване на различни механизми за подпомагане на граждани с различни финансови възможности и определянето на критерии за достъп до тях; — регулиране на правното основание за въвеждане на наем на общински жилища, наем на общински жилища с право на закупуване; — създаване на прозрачна система за регистриране на жилищните нужди на гражданите с цел осигуряване на бърза реакция на местно равнище; — създаване на прозрачна рамка за наблюдение от обществеността, гражданското общество и международната общност.
7.9	Реформа 7. Осигуряване на достъп до жилища за нуждаещите се	Влизане в сила на законодателството относно Фонда за социални жилища	T4	2026	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на Закона на Украйна за Фонда за социални жилища (или новата версия на този закон). В закона е поставено ударение върху следните основни области: — създаване на институционална рамка за осигуряване на достатъчно количество проекти за социални жилища; — създаване на прозрачна система за наблюдение на нуждите на гражданите с цел осигуряване на бърза реакция на местно равнище; — създаване на прозрачна рамка за наблюдение от обществеността, гражданското общество и международната общност; — подобряване на капацитета на институционалната рамка с цел осигуряване на достатъчно количество проекти за социални жилища; — подобряване на правилата за създаването и експлоатацията на социални жилища, в това число осигуряване на съответствие със стандартите за енергийна ефективност и безопасност и с други стандарти.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.10	Реформа 8. Подобрена социална сигурност	Приемане на резолюцията относно възлагането на обществени поръчки за социални услуги	T2	2025	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за закупуване на социални услуги за сметка на държавния бюджет. Резолюцията е фискално неутрална и не засяга по никакъв начин устойчивостта на обслужването на дълга на Украйна и в нея е поставено ударение върху следните основни области: — преход от финансиране на институции към ориентиран към резултатите модел на закупуване на социални услуги; — въвеждане на механизъм за закупуване на определени социални услуги от регистрирани публични и частни доставчици на социални услуги въз основа на приложими за доставчиците установени стандарти и критерии за социалните услуги.
7.11	Реформа 9. Подобрено културно развитие	Приемане на стратегията за развитие на украинската култура	T1	2025	Приемане на заповед на Кабинета на министрите за одобряване на стратегията за развитие на украинската култура. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — опазване, защита и популяризиране на културното наследство и културните ценности на украинския народ като неразделна част от общото европейско културно пространство, опазване на националната памет; — предоставяне на висококачествени и достъпни услуги в областта на културата и възможности за творческа самореализация на хората; — изграждане на капацитета на украинските културни институции за подобряване на достъпността, споделяне на най-добрите практики за културно участие и укрепване на международните културни връзки; — подкрепа за сектора на творческите индустрии като двигател на социалните иновации и заетостта, повишаване на институционалния капацитет на творческите индустрии.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.12	Инвестиция 1. Инвестиции в образованието	Инвестиции в размер на най-малко 300 млн. евро в образованието	T2	2026	Междинен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г. и 2025 г. правителството е предвидило, по-специално на регионално и местно равнище (като част от стъпка 9.7), най-малко 300 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за подобряване на достъпа до безопасно и качествено образование, в това число предучилищно образование в съответствие с новото законодателство за предучилищното образование, наред с другото за следното: — навеси и безопасни условия в учебните заведения; — училищни автобуси; — модерен метод на преподаване, включително чрез цифровизация; — материали и оборудване за учебните заведения; — качествено хранене; — въвеждане на семинари и лаборатории в образователните институции; — подобряване на енергийната ефективност на образователните сгради.
7.13	Инвестиция 1. Инвестиции в образованието	Инвестиции в размер на най-малко 650 млн. евро в образованието	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило, по-специално на регионално и местно равнище (като част от стъпка 9.8), най-малко 650 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за подобряване на достъпа до безопасно и качествено образование, в това число предучилищно образование в съответствие с новото законодателство за предучилищното образование, наред с другото за следното: — навеси и безопасни условия в учебните заведения; — училищни автобуси; — модерен метод на преподаване, включително чрез цифровизация; — материали и оборудване за учебните заведения; — качествено хранене; — въвеждане на семинари и лаборатории в образователните институции; — подобряване на енергийната ефективност на образователните сгради.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.14	Инвестиция 2. Инвестиции в здравеопазването	Инвестиции в размер на най-малко 200 млн. евро в здравеопазването	T2	2026	Междинен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г. и 2025 г. правителството е предвидило средства, част от които ще бъдат включени в бюджета на регионално равнище (като част от стъпка 9.7), в размер на най-малко 200 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за укрепване на здравеопазването, наред с другото за следното: — лабораторно оборудване за микробиологичен, химичен и физичен анализ; — навеси и мерки за безопасност за здравните заведения; — болнично оборудване за медицински анализи, хирургия и грижи за пациентите; — здравна инфраструктура и съоръжения; — ИТ системи за подобряване на ефикасността и ефективността на здравните услуги.
7.15	Инвестиция 2. Инвестиции в здравеопазването	Инвестиции в размер на най-малко 400 млн. евро в здравеопазването	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило средства, част от които ще бъдат включени в бюджета на регионално равнище (като част от стъпка 9.8), в размер на най-малко 400 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за укрепване на здравеопазването, наред с другото за следното: — лабораторно оборудване за микробиологичен, химичен и физичен анализ; — навеси и мерки за безопасност за здравните заведения; — болнично оборудване за медицински анализи, хирургия и грижи за пациентите; — здравна инфраструктура и съоръжения; — ИТ системи за подобряване на ефикасността и ефективността на здравните услуги.
7.16	Инвестиция 3. Инвестиции в социалната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 350 млн. евро в социалната инфраструктура	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 350 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за възстановяване, изграждане (ново строителство, реконструкция, основен ремонт, възстановяване) на повредена/унищожена социална инфраструктура, част от които ще бъдат включени в бюджета на регионално равнище (като част от стъпка 9.8), за да бъдат отстранени социалните, икономическите и екологичните последици, причинени от въоръжената агресия на Руската федерация срещу Украйна, по-специално на регионално равнище.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
7.17	Инвестиция 4. Инвестиции в обезщетенията за повредени или разрушени жилища	Инвестиции в размер на най-малко 600 млн. евро за финансови обезщетения за повредени жилища	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 600 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за обезщетения, изплащани на лица, чиито жилища са били повредени или разрушени в резултат на военни действия, терористични актове, саботаж, причинени от военната агресия на Руската федерация, въз основа на проверени данни от държавния регистър на повреденото и унищоженото имущество.
7.18	Инвестиция 5. Инвестиции в осигуряването на жилища за уязвимите групи от населението	Инвестиции в размер на най-малко 200 млн. евро за осигуряване на жилища на ветерани с увреждания от I—II група, членове на семействата на починали ветерани и вътрешно разселени лица	T2	2026	Междинен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г. и 2025 г. правителството е предвидило най-малко 200 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за предоставяне на жилища на: — лица с увреждания от I—II група, които са защитавали независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна; — членове на семействата на починалите защитници; — вътрешно разселени лица, които са защитавали независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна, и членовете на техните семейства.
7.19	Инвестиция 5. Инвестиции в осигуряването на жилища за уязвимите групи от населението	Инвестиции в размер на най-малко 450 млн. евро за осигуряване на жилища на ветерани с увреждания от I—II група, членове на семействата на починали ветерани и вътрешно разселени лица	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 450 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за предоставяне на жилища на: — лица с увреждания от I—II група, които са защитавали независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна; — членове на семействата на починалите защитници; — вътрешно разселени лица, които са защитавали независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна, и членовете на техните семейства.

К.8. **БИЗНЕС СРЕДА**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подобри бизнес средата в Украйна, като се признава ролята на частния сектор за устойчивото възстановяване на страната. Реформите в настоящата глава са насочени към намаляване на разходите за осъществяване на стопанска дейност, наред с другото чрез намаляване на бюрокрацията, увеличаване на цифровизацията и улесняване на достъпа до финансиране.

Реформа 1. Подобрена регулаторна среда

Целта на тази реформа е да се подобри регулаторната среда чрез премахване на припокриващите се разпоредби и чрез опростяване и цифровизиране на административните процедури.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет план за действие за оптимизиране и цифровизиране на регулирането на икономическите дейности в различни сектори. Второ, ще влезе в сила законодателството за дерегулация и опростяване на условията за осъществяване на стопанска дейност.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

Реформа 2. Реформа на Бюрото за икономическа сигурност

Целта на тази реформа е да се възобнови дейността и да се даде нов живот на Бюрото за икономическа сигурност чрез предоставяне на по-ясен мандат и чрез открит, прозрачен и конкурентен процес за подбор на ръководство и персонала.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на ново законодателство за установяване на открит, прозрачен и конкурентен (основан на заслугите) процес за подбор на ръководството и персонала, увеличени изисквания към комисията за подбор, система за договори със служителите, ясно определяне на обхвата на дейността и мандата, както и механизъм за атестиране на персонала.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2024 г.

Реформа 3. Достъп до финансиране и пазари

Целта на тази реформа е да се помогне на частния сектор чрез различни инструменти.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, Украйна ще приеме стратегията за малките и средните предприятия (МСП) и план за действие за нейното изпълнение, за да се подобрят достъпът на МСП до пазари, финансиране и други ресурси и достъпът на МСП до знания. Второ, ще влязат в сила законодателни изменения за опростяване на достъпа до комуналните мрежи.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2026 г.

Реформа 4. Подобрено възлагане на обществени поръчки

Целта на тази реформа е да се укрепи системата за обществени поръчки на Украйна чрез законодателна рамка, приведена в съответствие с достиженията на правото на ЕС.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва привеждане на законодателството в областта на обществените поръчки в съответствие с достиженията на правото на ЕС, като се поставя акцент предимно върху класическите директиви за обществените поръчки и директивите за обществените поръчки за комунални услуги, концесиите и публично-частните партньорства, прилагането на изискванията за енергийно етикетиране и екопроектиране като задължителни минимални критерии при възлагането на обществени поръчки, както и подобряването на системата за електронни обществени поръчки.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2027 г.

Реформа 5. Хармонизиране на законодателството и стандартите с ЕС

Целта на тази реформа е да бъде възобновено прилагането на мерките за наблюдение на пазара и да се улесни приемането на нормите и стандартите на ЕС в Украйна, особено в областта на промишлените продукти.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде прието законодателство за възобновяване на прилагането на мерките за наблюдение на пазара и на контрола на нехранителните продукти. Второ, хармонизираните стандарти за три групи промишлени продукти (машини, електромагнитна съвместимост на оборудването, електрическо оборудване за ниско напрежение) ще бъдат превърнати в национални стандарти.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2025 г.

Реформа 6. Справяне с просрочените плащания

Целта на тази реформа е да се гарантира, че просрочените плащания не възпрепятстват стопанската дейност.

Реформата се състои от една стъпка. Това включва привеждане в съответствие на съответното законодателство с Директива 2011/7/ЕС (известна също като „Директивата на ЕС относно просрочените плащания“).

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Инвестиция 1. Инвестиции във финансовата подкрепа за микропредприятията и МСП

Целта на тази инвестиция е да се гарантира, че предприемачите имат достъп до финансиране.

Инвестицията се състои от една стъпка. Тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 450 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за подобряване на достъпа на микропредприятията, МСП, дребните и средните земеделски стопани и особено малките до средни преработвателни предприятия до финансова подкрепа за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г., която може да включва както предоставяне на корпоративни заеми, така и безвъзмездни средства, които ще бъдат разпределяни въз основа на прозрачни критерии.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
8.1	Реформа 1. Подобрена регулаторна среда	Приемане на плана за действие за дерегулация	T3	2024	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за дерегулация. В плана за действие е поставено ударение върху следните основни области: — намаляване и цифровизиране на разпоредбите за достъпа до пазара; — заменяне на наказателно-репресивния модел на държавен надзор (контрол) с превантивен (ориентиран към рисковете подход); — намаляване на броя на надзорните и контролните функции.
8.2	Реформа 1. Подобрена регулаторна среда	Влизане в сила на законодателството в съответствие с плана за действие за дерегулация в конкретни сектори	T4	2025	Влизане в сила законодателството за дерегулация и опростяване на условията за осъществяване на стопанска дейност. В законодателството е поставено ударение върху следните основни области: — цифровизиране на процедурите за издаване на разрешения и лицензи чрез изпълнение на експериментален проект за въвеждане на единната държавна електронна система за разрешенията; — намаляване на проверките на предприятията чрез въвеждане на доброволно застраховане и одит; — уреждане на въпроса за правоприемството на разрешенията и лицензите в случай на промяна на организационната и правната форма на стопанския субект.
8.3	Реформа 2. Реформа на Бюрото за икономическа сигурност на Украйна	Влизане в сила на закона за преразглеждане на правното основание на Бюрото за икономическа сигурност на Украйна	T2	2024	Влизане в сила на закона за преразглеждане на правното основание за дейността на Бюрото за икономическа сигурност на Украйна. В новото законодателство е поставено ударение върху следните основни области: — разработване на открит, прозрачен и конкурентен процес за подбор на ръководството и персонала, избор на нов ръководител въз основа на основана на заслугите процедура, определена от закона; — увеличаване на изискванията към комисията за подбор; — въвеждане на система за договори със служителите; — определяне на по-ясен обхват на дейността и мандат; — разработване на механизъм за атестиране на персонала.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
8.4	Реформа 3. Достъп до финансиране и пазари	Приемане на стратегията за малките и средните предприятия (МСП) и на плана за действие за нейното изпълнение	T2	2025	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на стратегията за МСП и на плана за действие за нейното изпълнение. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — достъп до пазари; — достъп до финансиране и други ресурси; — достъп до знания.
8.5	Реформа 3. Достъп до финансиране и пазари	Влизане в сила на законодателството за опростяване на присъединяването на недвижими имоти към външни инженерни мрежи и подобряване на регулирането в областта на преноса по тръбопроводи	T1	2026	Влизане в сила на Закона за изменение на законодателните актове за опростяване на присъединяването на недвижими имоти към външни инженерни мрежи и подобряване на правното регулиране в областта на преноса по тръбопроводи. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — свободен достъп до информация за външните инженерни мрежи чрез публични електронни регистри, ако положението от гледна точка на сигурността го позволява, който достъп ще бъде определен в съответните разпоредби на измененията на закона, както и единна процедура за присъединяване към външни инженерни мрежи; — включване на информация за външните инженерни мрежи в публични електронни регистри на държавната собственост, ако положението от гледна точка на сигурността го позволява, което включване ще бъде определено в съответните разпоредби на измененията на закона; — включване на информация за охранителните зони на външните инженерни мрежи в публичните електронни регистри на държавната собственост.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
8.6	Реформа 4. Подобрено възлагане на обществени поръчки	Влизане в сила на законодателството за хармонизиране на законодателството в областта на обществените поръчки с достиженията на правото на ЕС	Т3	2027	Влизане в сила на законите на Украйна за привеждане на законодателството в областта на обществените поръчки в съответствие с: — Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО; — Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО; — Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия; — Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО; — Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство; — Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор; — Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки; — Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно електронното фактуриране при обществените поръчки; В тези закони е поставено ударение върху следните основни области: — по-нататъшно привеждане на националното законодателство в съответствие с директивите за класическите обществени поръчки и за обществените поръчки за комунални услуги, особено по отношение на материалния обхват на Закона за обществените поръчки и изключенията от него, разграничаването на регулирането на обществените поръчки, които не са пряко свързани с военни нужди, провеждани от клиенти в сферата на сигурността и отбраната; — по-нататъшно привеждане на националното законодателство в областта на концесиите и публично-частните партньорства в съответствие с достиженията на правото на ЕС; — прилагане на изискванията за енергийно етикетиране и екопроектиране като задължителни минимални критерии при възлагането на обществени поръчки; — подобряване на системата за електронни обществени поръчки, което включва разработване на електронно договаряне в системата Prozorro и оперативна съвместимост със системата DREAM и други държавни информационни системи, ако е приложимо.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
8.7	Реформа 5. Хармонизиране на законодателството и стандартите с ЕС	Приемане на резолюцията за възобновяване на мерките за наблюдение на пазара и контрола на нехранителните продукти, включително проверката за безопасност на продуктите	T4	2024	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за изменение на Резолюция № 303 от 13 март 2022 г. за прекратяване на мерките за държавно наблюдение (контрол) и държавно наблюдение на пазара в условията на военно положение по отношение на изключването на държавното наблюдение на пазара от неговия обхват и за отмяна на Резолюция № 550 от 3 май 2022 г. за прекратяване на извършването на държавен контрол на нехранителните продукти в условията на военно положение с цел да бъде възобновено прилагането на мерките за наблюдение на пазара и на контрола на нехранителните продукти, включително проверките за безопасност на продуктите
8.8	Реформа 5. Хармонизиране на законодателството и стандартите с ЕС	Приемане на хармонизирани стандарти за три групи промишлени продукти	T3	2025	Хармонизираните стандарти за три групи промишлени продукти (машини, електромагнитна съвместимост на оборудването, електрическо оборудване за ниско напрежение) са приети като национални чрез превод
8.9	Реформа 6. Справяне с просрочените плащания	Влизане в сила на законодателството относно борбата с просрочените плащания	T4	2027	Влизане в сила на измененията на законодателството в съответствие с принципите на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (преработен текст)
8.10	Инвестиция 1. Инвестиции във финансовата подкрепа за микропредприятията и МСП	Инвестиции в размер на най-малко 450 млн. евро за финансова подкрепа за микропредприятията, МСП и малките и средните преработвателни предприятия	T4	2027	Доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 450 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за финансова подкрепа на микропредприятията, МСП, дребните и средните земеделски стопани и особено малките и средните преработвателни предприятия в съответствие също така с новата стратегия за МСП и с плана за действие, когато бъдат приети и са от значение, която може да включва както предоставяне на корпоративни заеми, така и безвъзмездни средства, които ще бъдат разпределяни въз основа на прозрачни критерии. Корпоративните заеми се насочват чрез финансови посредници. Безвъзмездните средства се насочват чрез специални субекти с подходящи ресурси и капацитет и чрез финансови посредници.

К.9. **ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ И РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да бъде ускорен процесът на децентрализация на институционално и законодателно равнище и да бъде засилено разработването на регионалната политика. Това допринася за по-голяма степен на участие в процеса на вземане на решения на местно равнище и дава възможност на субектите на регионалното и местното управление да участват в процеса на възстановяване и реконструкция. С реформата също така се укрепва капацитетът на субектите, структурите и системите, които ще бъдат използвани за набелязване, изпълнение и оценка на проекти за възстановяване и реконструкция.

Реформа 1. Ускоряване на децентрализацията

Целта на тази реформа е да бъде създадена рамка за трансформиране на местната държавна администрация в органи от префектурен тип и да се осигури по-добро разпределение на правомощията между органите на местното управление и органите на изпълнителната власт.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, законодателството за трансформиране на местната държавна администрация в органи от префектурен тип ще влезе в сила и ще се прилага в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Второ, ще бъде одобрено и публикувано проучване относно необходимите мерки за предоставяне на правосубектност на общините. Трето, законодателството за осигуряване на по-добро разпределение на правомощията между органите на местното управление и органите на изпълнителната власт влиза в сила, като прилагането му започва 12 месеца след края на военното положение и от началото на новия бюджетен период.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2026 г.

Реформа 2. Увеличено участие на гражданите в процеса на вземане на решения на местно равнище

Целта на тази реформа е да се увеличат ангажираността на гражданите и активното им участие в процесите на вземане на решения на местно равнище.

Реформата се състои от една стъпка. Законът за обществените консултации във връзка с публичната политика ще влезе в сила и ще се прилага в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Със законодателството се въвежда правен механизъм за обществени консултации при формулирането и прилагането на публичната политика, засягаща въпроси от местно значение.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 3. Разработване и прилагане на регионална политика

Целта на тази реформа е да се приведе регионалната политика в съответствие с усилията за възстановяване и реконструкция, като се измени стратегията за регионално развитие и се развие градоустройството на местно равнище.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, приемане на резолюции за изменение на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г. Второ, ще бъде приета резолюцията за развитие на градоустройството на местно равнище с цел да се насърчи цифровизирането на градоустройствената документация.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Инвестиция 1. Инвестиции за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище

Целта на инвестицията е да се подкрепят нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище, по-специално органите на местното самоуправление.

Инвестицията се състои от две стъпки. Първо, тя включва представяне на междинен доклад, в който е показано, че най-малко 5 % от безвъзмездната финансова подкрепа по стълб I на механизма за Украйна са разпределени за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище, по-специално органите на местното самоуправление, за 2024 г. и 2025 г. Второ, тя включва представяне на доклад, в който е показано, че най-малко 20 % от безвъзмездната финансова подкрепа по стълб I на механизма за Украйна са разпределени за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище, по-специално органите на местното самоуправление, за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
9.1	Реформа 1. Ускоряване на децентрализацията	Влизане в сила на законодателството за реформиране на териториалната организация на органите на изпълнителната власт в Украйна с отложено прилагане	T1	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на Закона на Украйна за местните държавни администрации и на някои други законодателни актове на Украйна по отношение на реформирането на териториалната организация на органите на изпълнителната власт в Украйна и прилагането му в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Подзаконови правни актове за прилагането на закона се приемат след влизането му в сила. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — трансформиране на местната държавна администрация в органи от префектурен тип, за да се създаде балансирана система за осигуряване на правен характер на дейностите, извършвани от органите на местното самоуправление; — осигуряване на координация на териториалните структури на органите на централната изпълнителна власт при прилагането на държавната политика на регионално и местно равнище.
9.2	Реформа 1. Ускоряване на децентрализацията	Одобряване на проучване относно необходимите мерки за предоставяне на правосубектност на общините и публикуване на проучването на уебсайта на Министерството на развитието на общностите, териториите и инфраструктурата на Украйна	T2	2025	Публикуване на официалния уеб портал на Министерството на развитието на общностите, териториите и инфраструктурата на Украйна на резултатите от проучването относно възможността за предоставяне на статут на правен субект на териториалните общности
9.3	Реформа 1. Ускоряване на децентрализацията	Влизане в сила на законодателството за осигуряване на по-добро разпределение на правомощията между органите на местното управление и органите на изпълнителната власт	T1	2026	Влизане в сила на измененията на Закона на Украйна за местното самоуправление в Украйна и секторните закони, чието прилагане ще започне 12 месеца след края на военното положение, но не по-рано от началото на новия бюджетен период. Очаква се тези законодателни изменения да бъдат съсредоточени върху следните основни области: — да доведат до по-добро разпределение на правомощията между органите на местното управление и органите на изпълнителната власт въз основа на принципите на субсидиарност и децентрализация; — да помогнат за премахване на конфликтите на правомощия между различните нива на органите на централното, регионалното, областното и местното управление, както и в рамките на органите на местното самоуправление; — да насърчат добро качество на обществените услуги на местно равнище и ефективно използване на бюджетните средства.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
9.4.	Реформа 2. Увеличено участие на гражданите в процеса на вземане на решения на местно равнище	Влизане в сила на законодателството за обществените консултации във връзка с публичните политики, с отложено прилагане	T1	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за обществените консултации и прилагането му в срок от 12 месеца от датата на прекратяване или премахване на военното положение в Украйна. Със закона ще бъде въведен правен механизъм за обществени консултации при формулирането и прилагането на публичната политика, засягаща въпроси от местно значение, който ще създаде предпоставки за последователно, ефективно и ефикасно разработване на политики и вземане на решения.
9.5	Реформа 3. Разработване и прилагане на регионална политика	Приемане на резолюции за изменение на Държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г.	T3	2024	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за изменение на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г., одобрена с Резолюция на Кабинета на министрите на Украйна № 695 от 5 август 2020 г. В резолюцията е поставено ударение върху следните основни области: — развитие на многостепенно управление, сближаване на системата за управление на регионалното развитие с процедурите и най-добрите практики на ЕС; — насърчаване на партньорства, сътрудничество между общини и между региони и трансгранично сътрудничество; — развитие на институционалния капацитет на териториалните общности и регионите по отношение на управлението на проекти, цифровизацията, борбата с корупцията и стратегическото планиране.
9.6	Реформа 3. Разработване и прилагане на регионална политика	Приемане на резолюции за развитие на градоустройството на местно равнище	T4	2024	Приемане на резолюциите на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на процедурата за поддържане на градоустройствения кадастър на държавно равнище, единния държавен адресен регистър, единния държавен регистър на сградите и постройките, единния държавен регистър на административните единици, изменение на резолюциите на Кабинета на министрите на Украйна, с които се уреждат разработването на градоустройствена документация под формата на електронни документи, поддържането на единната държавна електронна система в областта на строителството, интеграцията и информационното взаимодействие между регистрите и кадастрите на държавата.
9.7	Инвестиция 1. Инвестиции за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище	Разпределяне на най-малко 5 % от общата безвъзмездна финансова подкрепа за посрещане на нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на поднационално равнище	T2	2026	Междинен доклад, в който е показано, че най-малко 5 % от безвъзмездната финансова подкрепа е разпределена за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище, по-специално органите на местното самоуправление.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
9.8	Инвестиция 1. Инвестиции за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище	Разпределяне на най-малко 20 % от общата безвъзмездна финансова подкрепа за посрещане на нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на поднационално равнище	T4	2027	Окончателен доклад, в който е доказано, че най-малко 20 % от безвъзмездната финансова подкрепа е разпределена за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на органите на Украйна на поднационално равнище, по-специално органите на местното самоуправление.

К.10. **ЕНЕРГИЕН СЕКТОР**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се укрепят устойчивостта и сигурността на енергийния сектор в Украйна, по-специално с цел да се улесни преходът към чиста енергия, включително чрез съсредоточаване върху мерките за енергийна ефективност, подпомагане на инвестициите на частния сектор в енергия от възобновяеми източници, ускоряване на структурните реформи и улесняване на интеграцията на енергийната система на Украйна с тази на ЕС.

Реформа 1. Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата

Целта на тази реформа е да бъде одобрен интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК), в който ще бъдат определени националните цели за неутралност по отношение на климата, с обща цел за намаляване на емисиите на парникови газове.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2024 г.

Реформа 2. Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система

Целта на тази реформа е да се увеличи делът на енергията от възобновяеми източници в енергийния микс на Украйна. Това ще бъде направено чрез подобряване на условията за развитие на енергията от възобновяеми източници на пазарен принцип.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, тя включва въвеждането на основана на пазара рамка за енергията от възобновяеми източници в съответствие с правилата на ЕС, в която се определят необходимите процедури и документи за конкурентните търгове. Второ, ще влезе в сила законодателството за рационализиране и намаляване на срока за провеждане на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции в енергия от възобновяеми източници в съответствие с правилата на ЕС. Трето, реформата включва разработването и одобряването на пътна карта за отделяне на таксата за енергия от възобновяеми източници от тарифата за пренос.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия

Целта на тази реформа е да се подобри нормативната уредба в областта на енергийния сектор в Украйна, в това число да се подпомогне интеграцията на украинския и европейския пазар.

Реформата се състои от четири стъпки. Първо, ще влезе в сила законодателството, с което се транспонира пакетът за интегриране на електроенергията. Второ, ще влезе в сила законодателството, с което се променя режимът на косвено данъчно облагане на участниците на пазара на електроенергия, като по този начин се улесняват свързването на пазарите за ден напред и в рамките на деня на съседните държави и износът и вносът на електроенергия. Трето, ще бъде назначен нов оператор на пазара на електроенергия, определен от регулатора. Четвърто, ще влезе в сила вторичното законодателство във връзка със закона относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT).

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 4. Либерализация на цените на електроенергията и природния газ

Целта на тази реформа е да се поставят основите за постепенна либерализация на цените, когато условията го позволят, като се осигурят достатъчно мерки за защита на уязвимите домакинства.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на пътна карта за постепенна либерализация на пазарите на газ и електроенергия, в която са включени набор от конкретни стъпки и график за изпълнение след отмяната на военното положение.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 5. Осигуряване на независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги

Целта на тази реформа е да се увеличи независимостта на енергийния регулатор и да се осигури ефективното функциониране и развитие на пазарите в секторите на енергетиката и комуналните услуги.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще влязат в сила законодателните изменения, с които решенията на енергийния регулатор се освобождават от процедурата по държавна регистрация, съгласно изискванията на съответните директиви на ЕС. Второ, ще влязат в сила законодателни изменения, с които се уточнява специалният статут на регулатора, съгласно съответните директиви на ЕС.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

Реформа 6. Повишена ефективност на местната топлофикационна система

Целта на тази реформа е да се подобри секторът на топлоснабдяването и да се увеличи устойчивостта на интегрираната енергийна система, включително чрез подобряване на регулаторната уредба и чрез подпомагане на модернизацията на топлофикационните дружества.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, ще бъде приета държавната целенасочена икономическа програма за модернизация на произвеждащите топлинна енергия предприятия за периода до 2030 г., за да бъдат подобрени топлоснабдителните услуги, да бъде подкрепен екологичният преход на енергийния сектор и да се подсили управлението. Второ, ще влезе в сила законодателство в подкрепа на развитието на ефективно и устойчиво топлоснабдяване чрез ясни правила за присъединяване към и изключване от мрежата и за подобряване на процедурите за монтиране на индивидуални топлинни абонатни станции в многофамилните сгради. Трето, Украйна ще отмени мораториума върху повишаването на цените на топлинната енергия и топлата вода.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2026 г.

Реформа 7. Повишена енергийна ефективност в обществените сгради и подобряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки

Целта на тази реформа е да се подобри енергийната устойчивост и да се подпомогне намаляването на потреблението на енергия чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, Украйна ще приеме стратегия за модернизиране на топлинните инсталации в сградите до 2050 г. и придружаващ тази стратегия план за действие, насочен към подобряване на енергийната ефективност на сградите. Второ, Украйна ще приеме правни актове за определяне на минимални нива на показателите за енергийна ефективност на сградите, а също и на продуктите, обхванати от законодателството на ЕС относно енергийното етикетиране, и за определяне на класове на нивата на показателите за енергийна ефективност на продуктите, обхванати от законодателството на ЕС относно енергийното етикетиране. .

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2026 г.

Инвестиция 1. Инвестиции в енергийната инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да се финансира енергийната инфраструктура от критично значение, за да се осигури енергийна сигурност, със силен акцент върху енергийната ефективност и разработването на възобновяеми източници.

Инвестицията се състои от една стъпка. Тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 550 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за инвестиции в енергийния сектор през 2026 г. и 2027 г., за да се укрепи енергийната инфраструктура на Украйна, включително на регионално равнище, с акцент върху повишаването на енергийната ефективност в местните топлофикационни системи, обществените сгради и жилищния сектор, физическата защита на инфраструктурата на Украйна и разработването на възобновяеми енергийни източници.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.1	Реформа 1. Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата	Приемане на интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата	T2	2024	Приемане на наредбата на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата с цел да бъдат определени националните цели за неутралност по отношение на климата и да се осигури подходящо планиране, след като бъдат надлежно взети предвид препоръките от Енергийната общност. В плана се определят целите, които трябва да бъдат постигнати до 2030 г., за: — намаляване на парниковите газове, включително чрез основани на пазара механизми за определяне на цени на въглеродните емисии; — дела на възобновяемите източници в брутното крайно потребление на енергия; — енергийното спестяване при крайното потребление на енергия.
10.2	Реформа 2. Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Въвеждане на основана на пазара рамка за енергията от възобновяеми източници	T4	2024	Влизане в сила на основана на пазара законодателна и регулаторна рамка за инвестициите във възобновяеми енергийни източници в съответствие с правилата на ЕС, по-специално необходимите процедури и документи за конкурентни търгове. Въвежда се/изменя се следният законодателен акт: резолюцията на Кабинета на министрите за изменение на Резолюция на Кабинета на министрите № 1175 от 29 декември 2019 г. за усъвършенстване на процедурата за провеждане на търгове за разпределение на квотите за подпомагане.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.3	Реформа 2. Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Влизане в сила на законодателството за подобряване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции в енергия от възобновяеми източници	T4	2025	Влизане в сила на законодателството за съкращаване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции във възобновяеми енергийни източници в съответствие с правилата на ЕС, транспонирани в енергийната общност като Препоръка 2024/1/MC-EnC на Съвета на министрите от 11 декември 2024 г. относно ускоряване на внедряването на проекти за енергия от възобновяеми източници и прилагане на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място („Препоръка 2024/1/MC-EnC“).
10.4	Реформа 2. Подобрена нормативна уредба за увеличаване на енергията от възобновяеми източници и осигуряване на стабилно функциониране на енергийната система	Приемане на пътната карта на процеса на отделяне на таксата за енергия от възобновяеми източници от тарифата за пренос	T2	2025	Приемане на пътната карта на процеса на отделяне на таксата за енергия от възобновяеми източници от тарифата за пренос, в която са определени необходимите законодателни актове и редът и условията за изпълнение.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.5	Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия	Влизане в сила на Закона за транспониране на пакета за интегриране на електроенергията	Т3	2025	Влизане в сила на Закона за транспониране на пакета за интегриране на електроенергията, с който украинското национално законодателство се привежда в съответствие с пакета за интегриране на електроенергията, включен в достиженията на правото на Енергийната общност през декември 2022 г. Пакетът за интегриране на електроенергията сближава законодателството в съответствие със следните актове и мрежови кодекси и насоки: — Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (преработен текст); — Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (преработен текст); — Регламент (ЕС) 2019/941 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за готовност за справяне с рискове в електроенергийния сектор и за отмяна на Директива 2005/89/ЕО; — Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (преработен текст). — в петте мрежови кодекса и насоки са установени подробни правила, свързани с различни пазарни сегменти и с експлоатацията на системата: — Регламент (ЕС) 2016/1719 на Комисията от 26 септември 2016 г. за установяване на насока относно предварителното разпределяне на преносна способност; — Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 г. за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването; — Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране; — Регламент (ЕС) 2017/1485 на Комисията от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия; — Регламент (ЕС) 2017/2196 на Комисията от 24 ноември 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно извънредните ситуации и възстановяването на електроснабдяването.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.6	Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия	Влизане в сила на законодателството за промяна на условията за данъчно облагане на участниците на пазара на електроенергия	T2	2026	Влизане в сила на законодателството, с което се променя режимът на косвено данъчно облагане на участниците на пазара на електроенергия, за да се улеснят свързването на пазарите за ден напред и в рамките на деня с пазарите за ден напред и пазарите в рамките на деня на съседните държави и операциите, свързани с износ и внос на електроенергия в рамките на прилагането на законодателството на Енергийната общност, въведено с решение на Съвета на министрите на ЕС № D/2022/03/MC–EnC от 15.12.2022 г., а именно с цел изменение на Данъчния кодекс на Украйна и изменение на Митническия кодекс на Украйна, за да се осигури възможност за пазарна интеграция и свързване на пазарите. Списъкът на конкретните закони ще бъде завършен след приемането на основния закон за транспониране на пакета за интегриране на електроенергията.
10.7	Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия	Назначаване на нов оператор на пазара на електроенергия	T4	2025	Назначаване на номиниран оператор на пазара на електроенергия, определен от Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги (NEURC).
10.8	Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия	Влизане в сила на вторичното законодателство във връзка със закона съгласно Регламента относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT)	T3	2024	Влизане в сила на вторичното законодателство във връзка със закона съгласно REMIT. NEURC одобрява следните процедури и изисквания: — процедурата за придобиване, спиране и прекратяване на статута на администратор за трансфер на данни; — процедурата за функционирането на платформи за вътрешна информация; — изискванията за осигуряване на интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия; — процедурата за представяне на информация за икономически и търговски сделки с енергийни продукти на едро. Изготвяне на техническо задание за разработване на информационна система, в което са определени следните функции на NEURC: — системата трябва да бъде интегрирана със системите на пазарните оператори, платформите за вътрешна информация и администраторите за трансфер на данни и да засича информация, показваща наличието на злоупотреба.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.9	Реформа 4. Либерализация на цените на електроенергията и природния газ	Приемане на пътна карта за постепенна либерализация на пазара на газ и електроенергия, която следва да се приложи след края на военното положение	T2	2026	Приемане от Кабинета на министрите на Украйна на пътна карта за постепенна либерализация на пазарите на газ и електроенергия, която съдържа стъпките, които трябва да бъдат предприети, и свързания с тях график и ще бъде изпълнена след отмяната на военното положение. Пътната карта се основава на техническия анализ за разбиране на финансовото състояние на сектора. В пътната карта е поставено ударение върху следните основни области: — стъпките, необходими за реформиране на ЗОУ с цел постепенно либерализиране на пазарните цени след отмяната на военното положение; — стъпките, които трябва да се предприемат, за да се гарантира, че уязвимите потребители са защитени по подходящ начин, след като цените за домакинствата бъдат либерализирани, включително новата структура на системата за субсидиране на уязвимите потребители, с която се подобрява насочването и се осигуряват адекватни равнища на защита, както и подготвителните стъпки, които трябва да бъдат изпълнени преди края на военното положение, като идентифициране на уязвимото население и свързаното цифрово решение.
10.10	Реформа 5. Осигуряване на независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	Влизане в сила на законодателството, с което се осигурява независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	T4	2024	Влизане в сила на измененията на Закон № 3354–IX от 24 август 2023 г. за законотворческата дейност, с които решенията на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги, които са регулаторни правни актове, се освобождават от процедурата по държавна регистрация, предвидена по закон. В тези изменения е поставено ударение върху следните основни области: — осигуряването на независимостта на регулатора, както е предвидено в Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (преработен текст) и в Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО; — прилагането на член 5 от Закона на Украйна за Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги относно забраната за намеса на държавните органи в дейностите на регулатора.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.11	Реформа 5. Осигуряване на независимостта на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	Влизане в сила на измененията на Закона на Украйна за Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги	T4	2025	Влизане в сила на измененията на Закона на Украйна за Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги и други актове, в които е предвидено уточняване на специалния статут с цел да се осигури независимостта на регулатора, както е предвидено в Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (преработен текст) и в Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО.
10.12	Реформа 6. Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Отмяна на мораториума върху повишаването на цените на топлинната енергия и топлата вода	T4	2026	Отмяна на мораториума, въведен със Закон № 2479-IX за особеностите на регулирането на отношенията на пазара на природен газ и в областта на топлоснабдяването по време на военното положение и за последващото възстановяване на тяхното функциониране, последвана от увеличаване на цените на топлинната енергия, за да се постигне отразяване на разходите в цените на топлинната енергия и топлата вода.
10.13	Реформа 6. Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Приемане на държавната целенасочена икономическа програма за енергийна модернизация на произвеждащите топлинна енергия предприятия за периода до 2030 г.	T4	2025	Приемане от Кабинета на министрите на държавната целенасочена икономическа програма за енергийна модернизация на произвеждащите топлинна енергия предприятия за периода до 2030 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — набелязване на мерки за подобряване на устойчивостта, качеството и наличността на топлоснабдителните услуги; — набелязване на мерки за подпомагане на декарбонизацията, намаляване на емисиите на парникови газове и разширяване на възобновяемите енергийни източници; — предвиждане на мерки за укрепване на уменията за управление и ръководство на местните органи в сектора на топлоснабдяването.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.14	Реформа 6. Повишена ефективност на местната топлофикационна система	Влизане в сила на законодателството в подкрепа на разработването на ефективна и по-устойчива местна топлофикационна система	T4	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на някои закони на Украйна с цел да се подкрепи разработването на ефективна и по-устойчива местна топлофикационна система. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — определяне на ясни правила за присъединяване към/изключване от мрежата, зони на приоритетно развитие на топлофикационните системи; — усъвършенстване на процедурите за инсталиране на индивидуални топлинни абонатни станции (ИТАС) в многофамилните сгради с цел осигуряване на правилно дистанционно управление и управление на потреблението.
10.15	Реформа 7. Повишена енергийна ефективност в обществените сгради и подобряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки	Приемане на стратегията за модернизиране на топлинните инсталации в сградите до 2050 г. и на плана за действие	T2	2024	Приемане от Кабинета на министрите на Украйна на акта за одобряване на стратегията за модернизиране на топлинните инсталации в сградите до 2050 г. и на плана за действие за изпълнение на стратегията, насочен към въвеждането на пазарни финансови инструменти и стимули, съдържащ пътна карта с мерки на политиката, в това число мерки, насочени към подпомагане на въвеждането на сгради с почти нулево потребление на енергия.
10.16	Реформа 7. Повишена енергийна ефективност в обществените сгради и подобряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки	Приемане на правни актове за определяне на минимални нива на показателите за енергийна ефективност на сградите	T3	2026	Приемане от Кабинета на министрите на Украйна на правни актове за определяне на минимални нива на показателите за енергийна ефективност на сградите, а също и на продуктите, обхванати от законодателството на ЕС относно екопроектирането, и на приетите от Министерството на развитието на общностите, територииите и инфраструктурата актове за определяне на класове на нивата на показателите за енергийна ефективност на продуктите, обхванати от законодателството на ЕС относно енергийното етикетиране.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
10.17	Инвестиция 1. Инвестиции в енергийната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 550 млн. евро в енергийната инфраструктура	T4	2027	Доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 550 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за укрепване на енергийната инфраструктура на Украйна, включително на регионално равнище (като част от стъпка 9.8), наред с другото за следното: — повишаване на енергийната ефективност в местните топлофикационни системи в съответствие с държавната целенасочена икономическа програма за енергийна модернизация на произвеждащите топлинна енергия предприятия за периода до 2030 г.; — финансова вноска във Фонда за енергийна ефективност за подпомагане на повишаването на енергийната ефективност в жилищния сектор; — повишаване на енергийната ефективност в обществените сгради в съответствие със стратегията за модернизиране на топлинните инсталации в сградите до 2050 г. — физическата защита на енергийната инфраструктура на Украйна; — подкрепа за разработването на възобновяеми енергийни източници в съответствие с новата основана на пазара рамка за енергията от възобновяеми източници и за изграждането на мощности с голяма гъвкавост.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

К.11. **ТРАНСПОРТ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се модернизира и реформира транспортният сектор на Украйна. Тя има за цел да се подобри свързаността с ЕС и с Република Молдова и да се подкрепи разработването на конкурентна и ефективна транспортна система в съответствие с политиките и стандартите на ЕС.

Реформа 1. Цялостно планиране на транспортния сектор

Целта на тази реформа е да се преразгледат ключовите стратегически документи за транспортния сектор.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на преработената национална транспортна стратегия на Украйна до 2030 г.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Реформа 2. Развитие на логистичния потенциал на Украйна за износ

Целта на тази реформа е да се подпомогне модернизацията и да се увеличи капацитетът на съществуващата мрежа от гранични контролно-пропускателни пунктове, за да се улесни удовлетворяването на нуждите от транспорт през границата на Украйна с ЕС и Република Молдова.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на стратегията за развитие и разширяване на граничната инфраструктура с държавите — членки на ЕС, и с Република Молдова до 2030 г.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2024 г.

Реформа 3. Либерализация в сектора на железопътния транспорт

Целта на тази реформа е да бъде създаден конкурентен железопътен пазар в съответствие със стандартите на ЕС.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, влиза в сила законът за безопасност на движението и оперативна съвместимост на железопътния транспорт на Украйна, като той започва да се прилага в срок от три години от приемането му. Второ, законът за пазара на железопътния транспорт ще влезе в сила с последователно прилагане на неговите разпоредби. Трето, ще бъдат приети основните подзаконови актове за прилагането на закона.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

Реформа 4. Подобрени корабоплавателни и пристанищни услуги

Целта на тази реформа е да се осигури по-добро изпълнение на задълженията на Украйна по международни договори в областта на търговското корабоплаване, както и да се засили конкуренцията в сферата на пристанищните услуги.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще влезе в сила законодателството в областта на търговското корабоплаване и корабоплаването по вътрешните водни пътища. Второ, съществуващото национално законодателство ще бъде изменено, за да се осигури пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/352 за регулирането на пристанищните услуги.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2027 г.

Инвестиция 1. Инвестиции в транспортната инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да бъде възстановена повредената и разрушената транспортна инфраструктура.

Инвестицията се състои от една стъпка. Тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 350 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) през 2026—2027 г. за изграждане, реконструкция, възстановяване, модернизация и обновяване на съоръжения на транспортната инфраструктура, наред с другото в следните сектори: железопътен транспорт, морско корабоплаване и вътрешно корабоплаване, пътен транспорт, въздушен транспорт и гранични контролно-пропускателни пунктове.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
11.1	Реформа 1. Цялостно планиране на транспортния сектор	Приемане на преработената национална транспортна стратегия на Украйна до 2030 г.	T4	2024	Приемане на заповед на Кабинета на министрите за актуализиране на националната транспортна стратегия на Украйна за периода до 2030 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — реконструкция и разработване на конкурентна и ефективна транспортна система в съответствие с политиките и стандартите на ЕС, по-специално по отношение на трансевропейските транспортни мрежи и целите за декарбонизация на транспортния сектор, определени на международно и европейско равнище (в това число чрез разработване на железопътни, автомобилни и вътрешни водни трасета, включени в индикативните карти на мрежата TEN-T, цифровизация на управлението на транспортната система и т. н.); — висококачествен превоз на пътници и безпрепятствена мобилност; — безопасен за хората и околната среда, устойчив, енергийно ефективен транспорт.
11.2	Реформа 2. Развитие на логистичния потенциал на Украйна за износ	Приемане на стратегията за развитие и разширяване на граничната инфраструктура с държавите — членки на ЕС, и с Република Молдова до 2030 г.	T4	2024	Приемане на стратегията за развитие и разширяване на граничната инфраструктура с държавите — членки на ЕС, и с Република Молдова до 2030 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — реконструкция на граничните контролно-пропускателни пунктове на границите с Полша, Словакия, Унгария и Румъния; — създаване на мрежа от зони за обслужване; — опростяване на процедурите за преминаване на границите (цифровизация и въвеждане на съвместен контрол) в съответствие със стандартите на ЕС.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
11.3	Реформа 3. Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Влизане в сила на закона за безопасност на движението и оперативна съвместимост на железопътния транспорт на Украйна, чието прилагане трябва да започне в срок от три години от приемането му	T4	2025	Влизане в сила на закона на Украйна за безопасност на движението и оперативна съвместимост на железопътния транспорт на Украйна, чието прилагане трябва да започне в срок от три години от приемането му. Законът гарантира техническата интеграция на железопътния транспорт в съответствие с принципите на директиви 2016/798, 2016/797 и Регламент 2016/796 и се съсредоточава върху следните основни области: — създаване на национален орган по безопасност на железопътния транспорт и предоставяне на този орган на правомощията и функциите, които му определя законодателството на ЕС; — въвеждане на правна рамка за сертифицирането за безопасност на железопътните предприятия и издаването на разрешения за безопасност на управителите на инфраструктурата; — създаване на национален разследващ орган и въвеждане на техническо разследване на железопътните произшествия; — създаване на правна рамка за издаване на разрешения за превозни средства и инфраструктура въз основа на технически спецификации за оперативна съвместимост; — създаване на правна рамка за сертифициране на машинисти въз основа на модела на ЕС.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
11.8	Реформа 3. Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Влизане в сила на закона за пазара на железопътния транспорт с последователно прилагане на неговите разпоредби	T4	2026	Влизане в сила на закона на Украйна за пазара на железопътния транспорт с последователно прилагане на неговите разпоредби. Със закона ще бъдат въведени ключови елементи на законодателството на ЕС относно единното европейско железопътно пространство и относно предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт (ЗОУ) в съответствие с принципите на изменената Директива 2012/34/ЕО и Регламент (ЕО) № 1370/07 във връзка с тълкувателните насоки от 2023 г. Законът ще се прилага последователно, както следва: в срок от три години от влизането му в сила в частта, отнасяща се до следните основни области: — осигуряване на функционално разделяне на управителя на инфраструктурата и железопътните предприятия, включително независимостта на управителя на инфраструктурата от гледна точка на съществените функции и правилата за финансовите отношения/сделките, включително разделяне на отчетите в рамките на железопътните предприятия; — създаване на независим регулаторен орган и определяне на неговите функции и правомощия; — лицензиране на железопътните предприятия от независим лицензиращ орган. в срок от пет години от влизането му в сила, които включват преходен период от най-малко 2 години, в частта, отнасяща се до следните основни области: — създаване на всеобхватна законодателна рамка за функционирането на конкурентен пазар за превоз на пътници и товари, включително осигуряване на справедлив, недискриминационен и прозрачен достъп до железопътната инфраструктура за железопътните предприятия; — въвеждане на недискриминационно таксуване за ползване на инфраструктурата и обслужващите съоръжения; — създаване на компетентни органи за възлагане на обществени поръчки за услуги; — определяне на съдържанието на обществените поръчки за услуги в железопътния сектор; — създаване на механизми за контрол на изпълнението на поръчките и недопускане на свръхкомпенсация за предоставянето на обществени услуги.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
11.4	Реформа 3. Либерализация в сектора на железопътния транспорт	Приемане на подзаконовите актове за прилагане на законодателството в областта на железопътния транспорт	T4	2027	Приемане на основните законодателни актове (подзаконови актове) за прилагане на Закона на Украйна за железопътния транспорт на Украйна. С подзаконовите актове се въвеждат механизми за функционирането на пазара на железопътни превози, и по-специално се поставя акцент върху: равния достъп до железопътната инфраструктура, лицензирането на железопътните оператори, системите за управление на безопасността, процедурата за организиране на социално значим пътнически превоз (ЗОУ).
11.5	Реформа 4. Подобрени корабоплавателни и пристанищни услуги	Влизане в сила на законодателството в областта на търговското корабоплаване и корабоплаването по вътрешните водни пътища	T4	2026	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на определени законодателни актове на Украйна в областта на търговското корабоплаване и корабоплаването по вътрешните водни пътища. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — определяне и регулиране на принципите за осигуряване на безопасността на корабоплаването в териториалното море, вътрешните морски води, морските пристанища и вътрешните водни пътища; — усъвършенстване на механизма за прилагане на международния режим за защита на корабите и морските пристанища; — определяне на подробен механизъм за контрол на корабите в морските пристанища; — преглеждане на функциите на централния изпълнителен орган, който прилага държавната политика в областта на морския и вътрешния воден транспорт и корабоплаването в Кодекса на търговското корабоплаване и законите на Украйна за транспорта, за вътрешния воден транспорт и за морските пристанища на Украйна, с цел да се премахне дублирането на законодателни норми и да се изясни разделението на компетентността, по-специално на централния изпълнителен орган, който осигурява формулирането и провеждането на държавната политика в областта на морския и вътрешния воден транспорт; — опростяване на административните процедури, ясен списък на правомощията на държавните органи, премахване на административните пречки.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
11.6	Реформа 4. Подобрени корабоплавателни и пристанищни услуги	Преглед и изменение на съществуващото национално законодателство в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. за създаване на рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата	T1	2027	Преглед и изменение на съществуващото национално законодателство (включително съответните подзаконови правни актове) в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. за създаване на рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата
11.7	Инвестиция 1. Инвестиции в транспортната инфраструктура	Инвестиции в размер на най-малко 350 млн. евро в транспортната инфраструктура	T4	2027	Доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 350 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за реконструкция, възстановяване, модернизация и обновяване на повредени и разрушени съоръжения на транспортната инфраструктура в съответствие с националната транспортна стратегия на Украйна до 2030 г., включително насочване на част от средствата към регионалното равнище (като част от стъпка 9.8), наред с другото за следните сектори: — железопътен транспорт (в съответствие с новото законодателство за железопътния транспорт на Украйна); — морско корабоплаване и вътрешно корабоплаване (в съответствие с новото законодателството в областта на търговското корабоплаване и корабоплаването по вътрешните водни пътища); — пътен транспорт; — въздушен транспорт; — и гранични контролно-пропускателни пунктове (в съответствие със стратегията за развитие и разширяване на граничната инфраструктура с държавите — членки на ЕС, и с Република Молдова до 2030 г.).

К.12 **ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВ СЕКТОР**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подпомогне укрепването на сектора на хранително-вкусовата промишленост на Украйна успоредно с по-нататъшното привеждане в съответствие на регулаторната рамка за сектора с достиженията на правото на ЕС.

Реформа 1. Привеждане на институционалната рамка в областта на селското стопанство и развитието на селските райони в съответствие с тази на ЕС

Целта на тази реформа е да се разработят стратегически национални приоритети, в това число да се осигури по-нататъшно привеждане в съответствие с практиките, нормите и правилата на ЕС.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, Украйна ще приеме стратегията за селското стопанство и развитието на селските райони до 2030 г. Второ, в избрани пилотни региони ще бъде въведена мрежова система за земеделска счетоводна информация, която позволява проследяване на ситуацията в сектора на селското стопанство.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2027 г.

Реформа 2. Осигуряване на функциониращ пазар на земя

Целта на тази реформа е да се подобри функционирането на пазара на земя.

Реформата се състои от една стъпка. Ще бъдат въведени автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения и географска информационна система за масова оценка на земята.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 3. Подобряване на институционалната и административната структура за управление на инвестиционни програми

Целта на тази реформа е да се подобри структурата за управление на схемите за публично финансово подпомагане за сектора на хранително-вкусовата промишленост.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на законодателство, което се съсредоточава върху разработването на мерки за публично подпомагане, включително за малки земеделски стопанства, върху бъдещи финансови инструменти, както и върху цифровизацията на системата чрез електронни системи за управление на документи, и с което се гарантира, че държавната подкрепа може да бъде насочена само към бенефициери, регистрирани в държавния регистър за селското стопанство (ДРСС).

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2025 г.

Реформа 4. Подобряване на официалния публичен електронен регистър на земеделските стопанства

Целта на тази реформа е да се формализира и усъвършенства официалният публичен електронен регистър на земеделските стопанства (т.е. държавният регистър за селското стопанство).

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще влезе в сила закон, с който държавният регистър за селското стопанство (ДРСС) се признава за официален публичен електронен регистър в областта на аграрната политика и продоволствената сигурност. Второ, ще бъде публикуван доклад, в който се описва изпълнението на държавното подпомагане от страна на институциите на централното правителство чрез SAR.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2026 г.

Реформа 5. Дългосрочно развитие на напоителната система с цел повишаване на издръжливостта на сектора спрямо изменението на климата

Целта на тази реформа е да се осигури дългосрочно планиране на инфраструктурата за напояване по устойчив начин, за да се насърчи устойчивостта на сектора на хранително-вкусовата промишленост в контекста на изменението на климата.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на дългосрочен план, в който се определят ключовите области и принципи за развитие на напоителните системи на Украйна.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 6. Обезвреждане на мини в сухоземни и водни площи

Целта на тази реформа е да се разработи национална стратегия, в която са очертани ключовите компоненти на усилията на Украйна за обезвреждане на мини.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва приемането на стратегията за борба срещу минитe.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2024 г.

Инвестиция 1. Инвестиции в обезвреждането на мини

Целта на тази инвестиция е да се предостави подкрепа на собствениците или ползвателите на земеделски земи, които предприемат усилия за обезвреждане на мини.

Инвестицията се състои от две стъпки. Първо, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 30 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за средствата, изплащани на собствениците или ползвателите на земеделски земи за разходи за обезвреждане на мини през периода 2024—2025 г. Второ, тя включва предвиждане в бюджета на най-малко 100 млн. евро по текущи цени (в равностойност в украински гривни) за средствата, изплащани на собствениците или ползвателите на земеделски земи за разходи за обезвреждане на мини през периода 2024—2027 г.

Очаква се инвестицията да бъде завършена до Т4 на 2027 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
12.1	Реформа 1. Привеждане на институционалната рамка в областта на селското стопанство и развитието на селските райони в съответствие с политиката на ЕС	Приемане на стратегията за селското стопанство и развитието на селските райони до 2030 г.	T4	2024	Приемане на стратегията за селското стопанство и развитието на селските райони до 2030 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области: — приспособяване на политиките на Украйна в областта на селското стопанство и развитието на селските райони към контекста на периода, предшестващ присъединяването към ЕС, и към области от особено значение за Украйна, като поземлената реформа, напояването, възстановяването от войната и подкрепата за развитие; — институционално укрепване и изграждане на капацитет за разработване на необходимите системи; — ускоряване на процеса на сближаване на правните актове и капацитета за хранително-вкусовата промишленост и санитарните и фитосанитарните мерки (СФС) със стандартите на ЕС; — насърчаване на развитието на малките производители и селските общности; — определяне на базови равнища и цели за действията в областта на околната среда и климата, разработване на основано на доказателства програмиране и изграждане на капацитет за добро финансово управление и контрол.
12.2	Реформа 1. Привеждане на институционалната рамка в областта на селското стопанство и развитието на селските райони в съответствие с политиката на ЕС	Създаване на системата на мрежата от данни за устойчивост на земеделските стопанства	T1	2027	Системата на мрежата от данни за устойчивост на земеделските стопанства, съдържаща данни от избрани пилотни региони, която следва да бъде създадена към Министерството на аграрната политика, е създадена и функционира в съответствие с принципите на достиженията на правото на ЕС в тази област. Системата позволява проследяване на ситуацията в сектора на селското стопанство и вземане на информирани решения относно отпускането на държавна подкрепа на земеделските производители.
12.3	Реформа 2. Осигуряване на функциониращ пазар на земя	Създаване на автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения	T1	2025	Въведена е в експлоатация автоматизирана система за публично наблюдение на поземлените отношения, която функционира в рамките на поддържането на държавния поземлен кадастър. Въведена е в експлоатация географска информационна система за масова оценка на земята като част от софтуера на държавния поземлен кадастър.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
12.4	Реформа 3. Подобряване на институционалната и административната структура за управление на инвестиционни програми	Влизане в сила на законодателството в областта на публичната подкрепа за селското стопанство на Украйна	T3	2025	Влизане в сила на Закона за изменение на Закона на Украйна за държавното подпомагане на селското стопанство в Украйна. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — разработване на бъдещи мерки за публична подкрепа в съответствие с принципите на достиженията на правото на ЕС в тази област. Подборът на бъдещи мерки за публична подкрепа ще включва анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT анализ); — разработване на мерки за подпомагане на селскостопанското производство с цел предприемане на частни инвестиции (физически активи на производителите със земеделски стопанства, за преработка и маркетинг) от дребни стопанства; — разработване на бъдещи финансови инструменти (включително механизми за гаранции по заеми) за всички категории земеделски стопанства в сътрудничество с международните финансови институции; — цифровизация чрез електронни системи за управление на документи; — държавно подпомагане, насочено изключително към бенефициерите, вписани в държавния регистър за селското стопанство.
12.5	Реформа 4. Подобряване на официалния публичен електронен регистър на земеделските стопанства	Влизане в сила на законодателството за държавния регистър за селското стопанство (ДРСС)	T4	2024	Влизане в сила на Закона на Украйна за държавния регистър за селското стопанство. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — признаване на държавния регистър за селското стопанство (ДРСС) за официален публичен електронен регистър в областта на аграрната политика и продоволствената сигурност, придружено от регламентиране на задължителните елементи на регистъра, като процедурата за неговото администриране, определянето на данните в него, достъпа на трети страни; — разширяване на обхвата на ДРСС, за да бъде регистрирана и включвана информация за заинтересованите страни по цялата верига за създаване на стойност в селското стопанство, като земеделски производители, преработватели на храни, потребители на вода; — разширяване на функционалността на ДРСС като предварително условие за финансова помощ, което позволява целево насочване на техническата помощ, други административни услуги, въвеждане на аналитична информация; — регистрирането в ДРСС като предварително условие за получаване на какъвто и да е вид публична подкрепа в хранително-вкусовия сектор; — задължително публикуване на регистъра на бенефициерите по всички програми за държавно подпомагане в сектора, изпълнявани чрез ДРСС.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
12.6	Реформа 4. Подобряване на официалния публичен електронен регистър на земеделските стопанства	Публикуване на доклад относно изпълнението на държавното подпомагане чрез публичния регистър за селското стопанство	T1	2026	Представяне на доклада относно изпълнението на държавното подпомагане чрез ДРСС, в който е показано, че най-малко 80 % от публичното подпомагане в сектора на селското стопанство, предоставено през 2025 г. от институциите на централното правителство, е предоставено чрез държавния регистър за селското стопанство (ДРСС).
12.7	Реформа 5. Дългосрочно развитие на напоителната система с цел повишаване на издръжливостта на сектора спрямо изменението на климата	Приемане на дългосрочния план за напоителната система	T1	2025	Приемане на дългосрочния план за развитие на напоителната система. В плана е поставено ударение върху следните основни области: — приоритети в сектора на напояването въз основа на анализ на пълните икономически ползи; — привеждане в съответствие със стратегията за водния сектор и принципите за основано на водните басейни управление на водите; — посочване на необходимите публични и други инвестиции и необходимостта от допълнителна приватизация; — измерението на управление/ръководство на сектора; — екологичната оценка, която трябва да бъде извършена за всеки проект за възстановяване и строителство в съответствие с препоръките на ЕС относно оценката на въздействието върху околната среда, стратегическата екологична оценка и украинското законодателство в тази област.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
12.8	Реформа 6. Обезвреждане на мини в сухоземни и водни площи	Приемане на стратегическия документ за борба срещу минитe за периода до 2033 г.	T2	2024	Приемане на законодателния акт за одобряване на стратегическия документ за борба срещу минитe за периода до 2033 г. (акта на Кабинета на министрите на Украйна или на президента на Украйна). В законодателния акт е поставено ударение върху следните основни области: — управление в областта на борбата срещу минитe; — подкрепа за ефективността на операторите, осъществяващи действия за борба срещу минитe; — предотвратяване на злополуки; — комплексна помощ за пострадалите; — иновации; — равновесие между половете и представителство на половете; — развитие на частния пазар; — ефективна и прозрачна координация с донорите; — създаване на система за приоритизиране на задачите в борбата срещу минитe.
12.9	Инвестиция 1. Инвестиции в обезвреждането на мини	Инвестиции в размер на най-малко 30 млн. евро в обезвреждането на мини в земеделски земи	T2	2026	Междинен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г. и 2025 г. правителството е предвидило най-малко 30 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за средствата, изплащани на собствениците или ползвателите на земеделски земи за разходи за обезвреждане на мини.
12.10	Инвестиция 1. Инвестиции в обезвреждането на мини	Инвестиции в размер на най-малко 100 млн. евро в обезвреждането на мини в земеделски земи	T4	2027	Окончателен доклад на правителството (или доклад на Министерството на финансите), в който е показано, че в държавните бюджети за 2024 г., 2025 г., 2026 г. и 2027 г. правителството е предвидило най-малко 100 млн. евро (в равностойност в украински гривни) за средствата, изплащани на собствениците или ползвателите на земеделски земи за разходи за обезвреждане на мини

К.13. **УПРАВЛЕНИЕ НА СУРОВИНИТЕ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подпомогне по-нататъшното развитие на сектора на суровините от критично значение в Украйна в съответствие както с икономическите цели, така и с целите за устойчивост. Вниманието ще бъде съсредоточено върху подобряване на стратегическото планиране и административните процедури.

Реформа 1. Укрепване на стратегическото планиране и осигуряване на оптимална рамка за стратегическите инвеститори

Целта на тази реформа е да се привлекат инвестиции в добива и преработването на суровини от критично значение.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще влезе в сила закон за изменение на националната програма за развитие на базата на Украйна от минерални ресурси за периода до 2030 г., с който ще бъде въведен Държавен компенсаторен фонд за геоложките райони и ще бъдат определени стратегическите насоки за сектора. Второ, ще бъде публикуван и ще бъде предоставен на инвеститорите доклад относно проверката на резервите на Украйна от суровини от критично значение, в който се използва международната класификация.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2025 г.

Реформа 2. Подобрени административни процедури

Целта на тази реформа е да бъде оптимизирана процедурата и да бъде намалена административната тежест за потенциалните инвеститори. Основната цел е да се увеличат прозрачността, скоростта и ефективността на разходите за новите инвестиционни решения.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, ще бъде публикуван пакет от инвестиционни проекти за добив на суровини от критично значение. Второ, ще бъдат стартирани международни търгове за споразумение за споделяне на продукти (PSA), като се използват одобрените от правителството и публично оповестени условия на типовото споразумение. Трето, ще бъде създадена и въведена електронна кутия на ползвателите на подпочвения слой с допълнителни функции.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2025 г.

Реформа 3. Използване на модерни технологии за добив и интегриране на Украйна в модерни вериги за създаване на стойност в областта на преработването

Целта на тази реформа е да се увеличи прозрачността по отношение на практиките за екологично, социално и корпоративно управление в сектора на суровините от критично значение.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва публикуването на проучване, в което е направена оценка на действащото законодателство в областта на докладването относно факторите от екологичен, социален и управленски характер в минния и добивния сектор.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
13.1	Реформа 1. Укрепване на стратегическото планиране и осигуряване на оптимална рамка за стратегическите инвеститори	Влизане в сила на законодателството за преразглеждане на Националната програма за развитие на базата на Украйна от минерални ресурси до 2030 г.	T4	2024	Влизане в сила на Закона на Украйна за изменение на националната програма за развитие на базата на Украйна от минерални ресурси за периода до 2030 г. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — въвеждане на Държавен компенсаторен фонд за геоложките райони; — приоритизиране на целите на добивните райони в съответствие със стратегиите на ЕС; — определяне на условията за стратегическите суровини и суровините от критично значение, необходимостта от редовна методологична оценка на риска с оглед на сигурността на доставките им и определяне на група от партньорски държави.
13.2	Реформа 1. Укрепване на стратегическото планиране и осигуряване на оптимална рамка за стратегическите инвеститори	Публикуване на доклад относно проверката на резервите на Украйна от суровини от критично значение	T3	2025	Публикуване на доклад относно проверката на резервите на Украйна от суровини от критично значение, в който се използва международната система за класификация, и предоставяне на резултатите на инвеститорите.
13.3	Реформа 2. Подобрени административни процедури	Публикуване на пакет от инвестиционни проекти за добив на суровини от критично значение	T2	2025	Публикуване на пакета от инвестиционни проекти за добив на суровини от критично значение.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
13.4	Реформа 2. Подобрени административни процедури	Стартиране на международни търгове за споразумение за споделяне на продукти (PSA), като се гарантира тяхната прозрачност	T2	2025	Стартиране и публикуване на международните търгове за споразумение за споделяне на продукти (PSA), като се използват одобрените от правителството условия на типовото споразумение. Прозрачността на търговете за PSA и споразуменията се осигурява чрез свободен достъп до техните условия.
13.5	Реформа 2. Подобрени административни процедури	Създаване на обновена електронна кутия на ползвателите на подпочвения слой	T1	2025	Функционира обновена електронна кутия на ползвателите на подпочвения слой с допълнителни функции за достъп до държавния регистър на специалните разрешения за ползване на подпочвения слой, с които се осигурява възможност за заявяване и получаване на електронни лицензии (извлечение от регистъра) и се предоставя достъп до цифрови геоложки данни.
13.6	Реформа 3. Използване на модерни технологии за добив и интегриране на Украйна в модерни вериги за създаване на стойност в областта на преработването	Публикуване на проучване относно законодателството в областта на докладването относно факторите от екологичен, социален и управленски характер	T4	2025	Одобряване и публикуване на проучване, в което е направена оценка на действащото законодателство в областта на докладването относно факторите от екологичен, социален и управленски характер (ESG) в минния и добивния сектор и са предложени препоръки относно пропуските в законодателството, които трябва да бъдат отстранени.

К.14. **ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се подпомогне цифровата трансформация на Украйна. Вниманието в нея ще бъде съсредоточено и върху засилването на киберсигурността.

Реформа 1. Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура

Целта на тази реформа е да се засили киберсигурността в процеса на цифрова трансформация.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приета резолюция за определяне на радиотехнологиите, чието използване е разрешено в Украйна. Второ, ще влязат в сила редица законодателни актове в областта на киберсигурността с цел привеждане в съответствие с рамката за МИС и МИС 2, като също така се проправя пътят към прилагане на инструментариума на ЕС за сигурност на 5G технологиите.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2025 г.

Реформа 2. Цифровизиране на обществените услуги

Целта на тази реформа е да се опрости взаимодействието между държавата и гражданите чрез цифровизация.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет план за действие до 2026 г. за цифровизиране на повечето масови обществени услуги в редица области. Второ, ще влезе в сила правен акт относно функционирането на Интегрираната система за електронна идентификация в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
14.1	Реформа 1. Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура	Приемане на преразгледан план за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна	T1	2025	Приемане на резолюция на Кабинета на министрите на Украйна за изменение на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за разпределение и използване на радиочестотния спектър в Украйна. В резолюцията са определени радиотехнологиите, чието използване е разрешено в Украйна, заедно с радиочестотните ленти и радиоуслугите, на които те съответстват, както и условията за прекратяване на тяхното развитие и използване, и също така списъкът на перспективните радиотехнологии, които да бъдат внедрени в Украйна, заедно с радиочестотните ленти и радиоуслугите, на които те съответстват, както и условията за прилагането им в съответствие с достиженията на правото на ЕС.
14.2	Реформа 1. Сигурна и ефективна цифрова инфраструктура	Влизане в сила на законодателството за укрепване на капацитета за киберсигурност на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура	T1	2025	Влизане в сила на съответните законодателни актове за привеждане в съответствие с рамката за МИС и МИС 2 (а именно Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148). В актовете е поставено ударение върху следните основни области: — регламентиране на задължителното прилагане на мерки, насочени към създаване на подходяща правна рамка за прилагането на мерки за предотвратяване, разкриване и потискане на актове на агресия в киберпространството в контекста на войната на Руската федерация срещу Украйна; — увеличаване на равнището на защита на държавните информационни ресурси и критичната информационна инфраструктура срещу кибератаки; — подобряване на регулаторната уредба в областта на киберсигурността и защитата на информацията, за да бъдат засилени способностите на националната система за киберсигурност за противодействие на киберзаплахи.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
14.3	Реформа 2. Цифровизиране на обществените услуги	Приемане на плана за действие за цифровизиране на обществените услуги до 2026 г.	T1	2025	Приемане на наредбата на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за цифровизиране на обществените услуги до 2026 г. В плана за действие е поставено ударение върху следните основни области: — възстановяване; — образование; — здравно обслужване; — услуги за ветераните; — военнослужещи; — митници; — електронна социална сфера.
14.4	Реформа 2. Цифровизиране на обществените услуги	Влизане в сила на правния акт относно функционирането на Интегрираната система за електронна идентификация в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2024/1183	T2	2026	Влизане в сила на правен акт относно функционирането на Интегрираната система за електронна идентификация в Украйна като ключов компонент на националната инфраструктура за електронна самоличност в съответствие с принципите на Регламент (ЕС) 2024/1183. Законодателният акт е съсредоточен върху следните основни области:: — установяване на модерна система за електронна идентификация в Украйна и обезпечаване на нейното устойчиво развитие; — осигуряване на оперативна съвместимост (технологична съвместимост) на средствата за електронна идентификация, междинните възли (хъбове) за електронна идентификация и схемите за електронна идентификация; — защита на информационните ресурси, обработвани в системата.

К.15. **ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА**

1. **Описание на реформите и инвестициите**

Целта на настоящата глава е да се насърчи екологичният преход на Украйна, като се подкрепи декарбонизацията и се засилят екологичната устойчивост и устойчивостта спрямо изменението на климата.

Реформа 1. Предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване

Целта на тази реформа е да се спре замърсяването на околната среда, като се гарантира конституционното право на гражданите на безопасна околна среда.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на законодателството, насочено към предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване, с частично прилагане на разпоредбите. Със стъпката се въвеждат интегрирани подходи за издаване на разрешения и за контрол на промишленото замърсяване въз основа на прилагането на най-добрите налични технологии и методи на управление в съответствие със съответното законодателство на ЕС.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2024 г.

Реформа 2. Политика в областта на климата

Целта на тази реформа е да бъде създадена структура за управление на климата, както и подходящ механизъм за разработване и прилагане на държавната политика в областта на изменението на климата в Украйна.

Реформата се състои от три стъпки. Първо, ще влезе в сила ново законодателство, с което се установяват основните принципи на държавната политика на Украйна в областта на климата. Второ, ще бъде приета резолюция за научно-експертния съвет по опазването на озоновия слой. Трето, ще бъде приет вторият национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т4 на 2025 г.

Реформа 3. Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии

Целта на тази реформа е да насърчи разработването на пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет план за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове. Второ, Украйна ще възобнови прилагането на своята система за задължителен мониторинг, докладване и проверка (MRV), с някои изключения.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2025 г.

Реформа 4. Възстановяване и опазване на природните ресурси

Целта на тази реформа е да бъдат намалени обезлесяването и влошаването на състоянието на горите.

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва влизането в сила на законодателство, с което ще бъде уреден въпросът за потвърждаване на устойчивия произход на дървесината и други стоки, които могат да доведат до обезлесяване и влошаване на състоянието на горите.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т2 на 2026 г.

Реформа 5. Увеличена кръгова икономика

Целта на тази реформа е да бъдат приложени принципите на кръговата икономика и управлението на отпадъците.

Реформата се състои от две стъпки. Първо, ще бъде приет национален план за управление на отпадъците. Второ, Украйна ще приеме стратегия за прилагане на принципите на кръговата икономика и план за действие за нейното изпълнение.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т1 на 2026 г.

Реформа 6. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)

Целта на тази реформа е да се насърчи опазването на околната среда чрез увеличаване на яснотата относно правилата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО).

Реформата се състои от една стъпка. Тя включва публикуването на концептуален документ, в който се определя обхватът на дерогациите от правилата за ОВОС и СЕО.

Очаква се реформата да бъде завършена до Т3 на 2024 г.

2. **Списък на стъпките и график за изпълнение**

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
15.1	Реформа 1. Предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване	Влизане в сила на законодателството в областта на предотвратяването, намаляването и контрола на промишленото замърсяване, с частично прилагане на разпоредбите	T3	2024	Влизане в сила на Закона на Украйна за осигуряване на конституционните права на гражданите на безопасна околна среда за живота и здравето, с частично прилагане на разпоредбите. Подзаконовите актове трябва да бъдат приети в срок от 12 месеца, а някои разпоредби за прилагането на констатациите за най-добрите налични технологии и методи на управление — в срок от 4 години след прекратяване на военното положение, освен по отношение на инсталациите, които се въвеждат в експлоатация за първи път. Законът е насочен към предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване и въвежда интегрирани подходи за издаване на разрешения и за контрол на промишленото замърсяване въз основа на прилагането на най-добрите налични технологии и методи на управление в съответствие с Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработен текст).
15.2	Реформа 2. Политика в областта на климата	Влизане в сила на законодателството в областта на държавната политика в областта на климата	T1	2025	Влизане в сила на Закона на Украйна „за основните принципи на държавната политика в областта на климата“. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — цели и основни принципи на държавната политика в областта на климата; — ръководни органи в областта на изменението на климата; — стратегическо планиране в областта на изменението на климата; — механизми и инструменти за постигане на целите в областта на климата; — национална рамка за проследяване на изпълнението на политиките и мерките и за прогнозиране в областта на изменението на климата; — научно-експертен съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой; — национална система за инвентаризация на антропогенните емисии по източници и на поглъщането по поглътители на парникови газове; — международно сътрудничество в областта на изменението на климата.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
15.3	Реформа 2. Политика в областта на климата	Приемане на резолюцията за Научно-експертния съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой	T4	2025	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на наредбата за Научно-експертния съвет по изменението на климата и опазването на озоновия слой. В наредбата е поставено ударение върху следните основни области: — вземане предвид на научните заключения от докладите на Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) и на научните данни и информация за климата, по-специално по отношение на Украйна; — предоставяне на научна и експертна подкрепа и предложения, в това число изготвяне на доклади, по отношение на целите, политиките и мерките в областта на климата, наблюдение на тяхното изпълнение и прогнозиране в областта на изменението на климата, както и съответствие на целите, политиките и мерките с международните задължения на Украйна; — насърчаване на обмена на научни постижения в областта на моделирането, мониторинга, съвременните научни изследвания и иновациите, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на поглъщането от поглътителите; — научно обосноваване на начините и средствата за постигане на целите в областта на климата; — информиране, повишаване на осведомеността и обучение относно изменението на климата и последиците от него, както и развиване на диалог и сътрудничество между научните институции по въпросите на изменението на климата; — гаранции за независимост на научно-експертния съвет при всички негови производства; — разнообразен, подходящ от научна гледна точка състав на споменатия съвет.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
15.4	Реформа 2. Политика в областта на климата	Приемане на втория национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение	Т3	2025	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на втория национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение. В национално определения принос е поставено ударение върху следните основни области: — по-висока цел за намаляване на емисиите в сравнение с настоящия национално определен принос на Украйна; — определяне на базова година за изчисляване на емисиите от източници и поглътители на парникови газове; — продължителност на изпълнението и/или времеви периоди на предлаганите мерки; — обхват и покритие на икономическите сектори и парниковите газове; — планиране на процесите, допускания и използвани методически подходи, включително за оценка и счетоводно отчитане на антропогенните емисии по източници и на поглъщанията по поглътители на парникови газове; — обосновка на справедливостта и амбицията на национално определения принос в светлината на националните обстоятелства; — принос за постигането на целта на Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата и за ограничаването на емисиите на парникови газове/увеличаването на поглътителите в съответствие с целта, посочена в член 2 от Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата. Вторият национално определен принос на Украйна към Парижкото споразумение ще бъде по-амбициозен от настоящия актуализиран национално определен принос.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
15.5	Реформа 3. Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии	Приемане на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове	T1	2025	Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за създаване на национална система за търговия с емисии на парникови газове. С приемането на плана за действие ще се осигури определянето на: — етапи на изпълнението на СТЕ; — времеви рамки на етапите; — необходимата инфраструктура; — организационни мерки.
15.6	Реформа 3. Пазарни механизми за определяне на цени на въглеродните емисии	Възобновяване на прилагането на системата за задължителен мониторинг, докладване и проверка (MRV)	T2	2025	Възобновяване на прилагането на система за задължителен мониторинг, докладване и проверка (MRV) за съоръженията, включени в обхвата на съществуващото законодателство, с изключение на тези, които не са контролирани, които са унищожени или се намират във временно окупираната територия или които са обявили официално, че спират дейността си от гледна точка на производството.
15.7	Реформа 4. Възстановяване и опазване на природните ресурси	Влизане в сила на Закона за намаляване на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите	T2	2026	Влизане в сила на Закона на Украйна, с който ще бъде уреден въпросът за потвърждаване на устойчивия произход на дървесината и други стоки, които могат да доведат до обезлесяване и влошаване на състоянието на горите. В закона е поставено ударение върху следните основни области: — разширяване на използването на електронно счетоводно отчитане на дървения материал, с което ще се осигури проследяване на движението на дървения материал и потвърждаване на легитимността на произхода на дървения материал и на изделията от дървен материал; — гарантиране, че системата за сертифициране на продукти от дървесина е въведена и че съществуващата система за сертифициране на изделия от дърво е разширена така, че да обхване всички търговски операции с дървесина; — въвеждане на изисквания за потвърждаване на произхода на дървесината, включително на продуктите от дървесина, в търговията.

№	Реформа/инвестиция	Наименование на стъпката	График		Описание на стъпката
15.8	Реформа 5. Увеличена кръгова икономика	Приемане на стратегията за прилагане на принципите на кръговата икономика и на плана за действие към нея	T1	2026	Приемане от Кабинета на министрите на Украйна на стратегията за прилагане на принципите на кръговата икономика и на план за действие за нейното изпълнение. В стратегията са определени потенциалните възможности и въздействия от прехода към кръгова икономика в Украйна за 5—10 предварително избрани приоритетни сектора и вериги за създаване на стойност, като отпадъците, текстила, пластмасите, батериите, електрониката, селското стопанство, строителството и ремонта, както и металите и минералите.
15.9	Реформа 5. Увеличена кръгова икономика	Приемане на националния план за управление на отпадъците до 2033 г.	T3	2025	Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на националния план за управление на отпадъците до 2033 г. В националния план за управление на отпадъците е поставено ударение върху следните основни области: — управление на битовите отпадъци; — управление на опасните отпадъци; — нужди от инфраструктура; — анализи на икономическата и финансовата устойчивост на плана за действие; — прилагане на икономически инструменти за подобряване на управлението на отпадъците; — мониторинг и контрол на управлението на отпадъците; — стратегическо планиране на управлението на отпадъците в Украйна; — осъществяване на управление на отпадъците на регионално равнище.
15.10	Реформа 6. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)	Разработване на концептуален документ, в който се определя обхватът на отклоненията от правилата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)	T3	2024	Изготвяне и публикуване на официалния уебсайт на Министерството за опазване на околната среда и за природните ресурси след обществени консултации със заинтересованите страни на концептуален документ, в който се определя обхватът на дерогациите от правилата за ОВОС и СЕО. Концептуалният документ съдържа следната информация: — относно органа, който определя обхвата на дерогациите от задълженията за ОВОС и СЕО; — описание на обектите и обяснение на причините за включването им в обхвата на дерогацията във всеки конкретен случай; — обосновка на обхвата на дерогациите; — сроковете за предоставените дерогации.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj